

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA ČERNOŠICE,
příspěvková organizace

PŘÁTELSKOU CESTOU ZA UMĚNÍM

Kresba: Matyáš Hrouda

Prohlášení

Prohlašujeme, že jsme zpracovali Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Černošice, příspěvkové organizace na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání vydaného MŠMT ČR, který nabyl účinnosti dne 1. 9. 2010.

OBSAH

1.	Identifikační údaje	4
2.	Charakteristika školy	5
2.1	Počet oborů, velikost, pracoviště	5
2.2	Historie školy	6
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	6
2.5	Dlouhodobé projekty	6
2.6	Vybavení školy a její podmínky	7
3.	Zaměření školy a její vize	8
4.	Výchovné a vzdělávací strategie	9
5.	Podmínky vzdělávání	10
6.	Vzdělávací obsah uměleckých oborů	11
6.1	Hudební obor	11
6.1.1	Studijní zaměření Předpřípravná a Přípravná hudební výchova	11
6.1.2	Vyučovací předmět Hudební nauka	14
6.1.3	Vyučovací předmět Kulturní seminář	16
6.1.4	Vyučovací předmět Hudebně interpretační seminář	17
6.1.5	Studijní zaměření Hra na klavír	18
6.1.6	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	23
6.1.7	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	28
6.1.8	Studijní zaměření Hra na saxofon	33
6.1.9	Studijní zaměření Hra na lesní roh	38
6.1.10	Studijní zaměření Hra na klarinet	43
6.1.11	Studijní zaměření Hra na housle	48
6.1.12	Studijní zaměření Hra na violu	54
6.1.13	Studijní zaměření Hra na violoncello	59
6.1.14	Studijní zaměření Hra na kytaru	63
6.1.15	Studijní zaměření Sólový zpěv	68
6.1.16	Studijní zaměření Komorní zpěv	73
6.1.17	Studijní zaměření Sborový zpěv	76
6.1.18	Vyučovací předmět Komorní a souborová hra	79
6.2	Výtvarný obor	81
6.2.1	Výtvarná tvorba	81
6.2.2	FOTO - škola vidění	87
6.3	Taneční obor	93
7.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	103
8.	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	103
9.	Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	105
9.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	105
9.2	Vlastní hodnocení školy	107

1. Identifikační údaje

Název ŠVP

Školní vzdělávací program základní umělecké školy Černošice, příspěvkové organizace
Přátelskou cestou za uměním

Předkladatel:

Základní umělecká škola Černošice, příspěvková organizace
Střední 403, 252 28 Černošice
IČO: 750 081 65
ředitelka školy: Ludmila Plzáková
telefon: 251641480
e-mail: zus.cernosice@seznam.cz

Zřizovatel:

Město Černošice
Riegrova 1209, 252 28 Černošice
telefon: 251 081 521
e-mail: podatelna@mestocernosice.cz
www.mestocernosice.cz

Platnost dokumentu

Platnost dokumentu od: 4. 9. 2017

V Černošicích dne: 4. 9. 2017

ředitelka Ludmila Plzáková

2. Charakteristika školy

2. 1 Počet oborů, velikost, pracoviště:

Vyučované obory:

HUDEBNÍ (HO)

VÝTVARNÝ (VO)

TANEČNÍ (TO)

Celková kapacita školy:

405 žáků

Kde výuka probíhá?

ZUŠ Černošice

Střední 403, Černošice

Odloučená pracoviště:

Kulturně-společenský sál Města Černošice, Mokropeská 2027, Černošice (TO)

ZŠ Černošice, Pod školou 447, Černošice (hudební nauka)

Karla Majera 317, Všenory (HO, VO)

Masarykova 878, 252 19, Rudná (hudební nauka)

Spolkový dům , Školská ul. 591, Rudná (HO, VO)

2. 2 Historie školy

- Škola vznikla v roce 1954, jako jednooborová. V roce 1965 byl otevřen výtvarný obor a v roce 1986 vznikl obor taneční. V této podobě pracuje škola dodnes. Má 3 odloučená pracoviště: ZŠ Černošice, kde sídlí taneční obor, pracoviště v Rudné, zde pracuje hudební a výtvarný obor a pracoviště Všenory, kde pracuje taktéž obor hudební a výtvarný.
- K významné události v životě školy došlo v září roku 2002, kdy se škola přestěhovala do nově opravené budovy „U Kantůrků“, čímž se dostala zpět do prostor, kde se začala její historie. Autorem vily, kde dnes sídlí ZUŠ, je architekt Osvald Polívka (1859-1931), který se kromě jiného podílel na návrhu Obecního domu na Náměstí Republiky v Praze.
- K 1. 1. 2003 se ZUŠ stala samostatným právním subjektem.
- Odloučené pracoviště v Rudné získalo v roce 2010 vhodnější prostory v nově zrekonstruovaném Spolkovém domě a tím mohl být v Rudné otevřený i výtvarný obor.

2. 3 Charakteristika pedagogického sboru

- Škola má v průměru 27 zaměstnanců, z toho 25 pedagogů. Nejvíce jich vyučuje v hudebním oboru.
- Strukturu školy tvoří pedagogická a umělecká rada, která v hudebním oboru pracuje ve třech předmětových komisích vedených vedoucími nástrojových sekcí.
- Pedagogičtí pracovníci procházejí průběžně školeními DVPP¹ a rozšiřují své profesionální i pedagogické schopnosti a dovednosti.

2. 4 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

- Protože je kvalitní umělecké vzdělávání žáků prvořadým úkolem školy, důsledně dbáme na další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Prioritními oblastmi DVPP jsou pedagogika, psychologie, nové metodické postupy výuky, vedení lidí a v neposlední řadě také práce s výpočetní a komunikační technikou.
- V uplynulých letech absolvovala většina pedagogů školení a kurzy týkající se práce s počítačem. Cílem bylo získání dovedností při rutinní práci na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační a prezentační techniky ve vhodných případech i ve výuce žáků.
- Vybraní pedagogové absolvovali školení s grafickým programem Photoshop a notačním programem Sibelius.
- Učitelé se pravidelně účastní letních hudebních kurzů, oborových seminářů a tematických školení.

2. 5 Dlouhodobé projekty

- spolupráce tanečního oboru s hudebním oborem ve folklorním souboru Pramínek a jeho lidovou kapelou
- „Audiovizuální přednášky o umění“ ve spolupráci HO,VO,TO
- účast na regionálních akcích (výtvarné a hudební soutěže, folklorní akce, taneční i jiné přehlídky)
- spolupráce s jinými subjekty (dalšími školami, spolky, církvemi, občanskými sdruženími aj.)

---

¹ Další vzdělávání pedagogických pracovníků

2. 6 Vybavení školy a její podmínky

- Budova školy kapacitně nepostačuje pro provoz tanečního oboru, který proto sídlí v nevyhovujících prostorách základní školy a tím nemá pevné zázemí, proto se škola dlouhodobě snaží o získávání dalších prostor nejen pro tento obor, ale i pro práci komorních těles a veřejnou prezentaci práce školy.
- Materiální vybavení školy je léta rozšiřováno a systematicky obnovováno.
- Škola disponuje množstvím hudebních nástrojů, které zapůjčuje žákům.
- Škola průběžně vybavuje i ateliéry VO tak, aby mohla žákům nabídnout tvorbu nejrůznějšími technikami.
- Škola postupně rozšiřuje vybavení audiovizuální technikou, kterou zapojuje do výukového procesu.

3. Zaměření školy a její vize

Zaměření školy aneb co nabízíme?

- Přivádíme žáky do světa umění, duchovních hodnot a rozkrýváme před nimi jeho taje, zákoutí, krásu a obohacující dimenze.
- Snažíme se žáky vést světem umění od jeho nejsnadnějších forem, až po nejzářivější výšiny na základě systematického vedení a podněcování touhy po objevování neznámého.
- Přátelským, ale profesionálně fundovaným přístupem provádíme žáky všemi úskalími vzdělávacího procesu.
- Působením na žáky přispíváme k jejich kultivaci.
- Učíme žáky respektovat a dodržovat pravidla, která jim pomáhají procházet vyučovacím procesem.
- Pomáháme žákům překonávat krizová období jak v oblasti vzdělávání, tak i v životě.
- V rámci vzdělávání se snažíme plně respektovat individualitu žáka a vyučování mu „šijeme na míru“.
- Učíme žáky pochopení, respektu a toleranci k druhým.
- Učíme žáky pracovat v kolektivu.
- Učíme žáky, že trpělivá, systematická a pravidelná příprava se vyplatí.
- Vedeme žáky k vlastní tvořivosti a tvorbě. Po celou dobu studia máme na zřeteli křehký svět dětské fantazie, který se snažíme vnímat a rozvíjet.
- Nároky na trpělivost a systematickosti ovlivňujeme morálně-volní vlastnosti žáků.
- Každý žák hudebního i tanečního oboru má možnost alespoň jednou za školní rok veřejně vystoupit. Pro žáky výtvarného oboru jsou určeny samostatné výstavy a doprovodné výstavy k akcím školy.
- Práce školy vychází z klasických základů, ale soustředíme se i na jiné žánry – jazzovou, swingovou, historickou, folklórní a jinou tematiku.
- Věnujeme speciální péči talentovaným žákům.
- Talentované zájemce připravujeme k přijímacím zkouškám a studiu na konzervatořích, středních a vysokých školách s uměleckým a pedagogickým zaměřením.

Vize

- Chceme být uznávanou, respektovanou a přátelskou institucí, která nabízí kvalitní umělecké vzdělávání ve třech oborech a je otevřena všem, kdo po uměleckém vzdělávání touží.
- Věnujeme se nejen výjimečně nadaným žákům, ale všem dětem, které mají chuť a jsou ochotni systematicky pracovat. Z takových žáků roste kulturní a kultivovaný národ, který miluje vše krásné.
- Rozvíjíme mezioborovou spolupráci.
- Nabízíme zajímavá setkání pro děti, jejich rodiče i veřejnost, k čemuž využíváme i zahradu u školy. Ta se tak stává místem pro příjemná setkávání s kulturním programem.
- Chceme být kulturním ostrovem, který nabízí zajímavé programy a projekty pro všechny, nejen pro své žáky.
- Spolupracujeme s městem a regionem a účastníme se jeho projektů. Chceme rozvíjet i styky s partnerskými městy.

4. Výchovné a vzdělávací strategie

- Cílem naší školy je vychovat samostatnou osobnost s kvalitními uměleckými základy s důrazem na charakterové a morálně-volní vlastnosti. Žáky vedeme k zodpovědnosti za své vzdělávání s nutností jejich motivace pro celoživotní učení. Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl výuky a posilujeme jeho pozitivní vztah k učení.
- Vedeme žáka k samostatnosti a tvořivosti zejména při domácí přípravě i v hodinách výuky. Učíme žáky vyhodnocovat jejich činnosti.
- V naukových částech výuky učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých dostupných zdrojů – knihovna, internet, masmédiá, tam, kde je to vhodné nebo kde to náplň studijního zaměření nebo předmětu vyžaduje, podporujeme používání výpočetní techniky.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, čímž přispíváme k rozvíjení jeho individuálních dovedností.
- Kládeme důraz na utváření žákova sebevědomí, což je klíčové pro uměleckou komunikaci a pro pozitivní vztah k umění a učení.
- Nabízíme různé efektivní metody a formy učení (při cvičení na nástroj, při tanečním a výtvarném projevu apod.) a učíme je žáky používat.
- Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace, učíme žáka nebát se problémů, problém není hrozba, ale výzva.
- Učitel jde příkladem, sám se stále vzdělává, tím motivujeme žáka k celoživotnímu učení. Soustavně se vzděláváme ve svém oboru tak, abychom mohli žákovi zprostředkovat kontakt se současnými trendy a novými poznatky.
- Informujeme žáky i jejich rodiče o aktuální nabídce kulturních akcí a doporučujeme jejich návštěvu. Komunikujeme a spolupracujeme s rodiči tak, aby chápali důležitost a význam domácí přípravy. Nabízíme rodičům možnost zúčastnit se výuky jejich dítěte.
- Vedeme žáka k týmové spolupráci a zodpovědnosti za společné umělecké dílo. Vytváříme žákům prostředí pro jejich seberealizaci organizací veřejných vystoupení, výstav apod., tím jim umožňujeme prožitek smysluplnosti jejich snažení.
- Kládeme důraz na mezioborovou spolupráci v rámci celoškolních celoročních projektů. Předáváme žákům vědomosti a dovednosti tak, aby si dokázali utvořit vlastní názor na umělecké dílo analýzou díla, použitím metodiky jednotlivých oborů atd.
- Nabízíme žákům celistvý pohled na oblast umění prostřednictvím mezioborové spolupráce, pořádáme koncerty všech oborů spolu s výstavami a prezentacemi prací výtvarného oboru. Vedeme s žáky dialogy o hodnotách uměleckých děl, všechny metody a formy práce přizpůsobujeme věku a mentálnímu vývoji žáka.
- Vychováváme individuality nejen jako sólisty, ale i zároveň osobnosti schopné spolupracovat, uplatnit se v souborech, každý žák zažije spolupráci v menším či větším kolektivu.
- Vedeme žáky všech oborů ke každoroční prezentaci práce na veřejnosti. Účastí na pestrých aktivitách školy jim ukazujeme i jiné než materiální stránky života jako důležitou součást jejich současnosti i budoucnosti. Vybavujeme tak žáky dostatkem uměleckých a kulturních zkušeností pro jejich život i pro výchovu jejich potomků.

5. Podmínky vzdělávání

jsou nezbytné pro realizaci vzdělávání v hudebním, výtvarném i tanečním oboru.

Škola disponuje následujícími podmínkami:

I. Materiálně-technické, bezpečnostní a hygienické:

- zdravé prostředí školy podle platných hygienických a bezpečnostních norem
- prostorově a hygienicky vhodné učebny a další prostory pro realizaci všech oborů vybavené potřebnými pomůckami umožňující realizaci vzdělávacích obsahů popsaných v ŠVP v plném rozsahu
- vhodné prostory pro odkládání oděvu a obuvi (HO, VO), vhodné prostory k převlékání (TO)
- prostory umožňující osobní hygienu žáků a učitelů s dostatečným počtem hygienických zařízení
- didaktické pomůcky, informační a komunikační technika a další pomůcky

II. Personální podmínky:

- pedagogičtí pracovníci s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, schopní dále se vzdělávat a zařazovat inovativní změny do vzdělávání
- vedoucí pracovníci s manažerskými schopnostmi, schopní vytvářet motivující prostředí a usilující o odborný a profesní růst svůj i svých podřízených

III. Psychosociální podmínky:

bezpečné, podnětné a motivující psychosociální klima školy
ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy

IV. Organizační podmínky:

- nastavený optimální režim výuky v souladu s možnostmi a potřebami žáků, ve shodě s obsahem vzdělávání
- funkční informační systém směrem k žákům, učitelům, rodičům, partnerům školy a veřejnosti
- funkční autoevaluační systém (sebehodnocení školy)

6. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

6. 1 Hudební obor

6. 1. 1 Studijní zaměření Předpřípravná a Přípravná hudební výchova

Charakteristika

Předmět předpřípravná hudební výchova má za úkol rozvíjet v dětech v předškolním věku elementární hudební schopnosti, podněcovat jejich zájem o hudbu a především rozvíjet jejich pěvecké schopnosti. To vše nenásilnou, hravou formou odpovídající jejich věku.

Dále rozvíjí a podněcuje zájem žáků o hudbu. Rozvíjí pěvecké schopnosti a dovednosti při dodržování zásad hlasové hygieny. Pokládá základy teoretických znalostí a dovedností osvojováním základů notopisu. Rozvíjí rytmické schopnosti.

Hravou formou přivádí žáky k touze po vlastním hudebním vyjadřování pomocí melodizace a rytimizace textů, říkadel atd.

Přípravná hudební výchova může navázat na práci PPHV². Dále rozvíjí a podněcuje základní hudební schopnosti.

Pro děti od 5 do 8 let studium ve třech variantách:

1. PPHV: předpřípravná hudební výchova pro děti od 5 do 6 let (předškolní věk), jednoleté
2. PHV: přípravná hudební výchova - varianta jednoletá - pro děti od 6 do 8 let
3. PHV: přípravná hudební výchova - varianta dvouletá – pro děti od 6 do 8 let

Učební plán I – jednoleté přípravné studium PPHV

Předmět	1. pololetí	2. pololetí
Předpřípravná hudební výchova	1	1
Celkový týdenní počet hodin	1	1

² PPHV = předpřípravná hudební výchova

Učební plán II – dvouleté přípravné studium PHV

Předmět	1. r.	2. r.
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj*	0-1**	1
Celkový týdenní počet hodin	1 (2)	2

* výuka probíhá individuálně či ve skupinkách na základě doporučení učitele a souhlasu zákonného zástupce žáka, učební osnovy – viz. učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů

** v prvním pololetí jednoletého, nebo v prvním ročníku dvouletého studia není hra na nástroj povinná, odvíjí se od schopností a vyspělosti žáka a kapacity školy

Učební plán III – jednoleté přípravné studium PHV

Předmět	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj*	0,5-1**	0,5-1
Celkový týdenní počet hodin	1,5 (2)	1,5 (2)

* výuka probíhá individuálně či ve skupinkách na základě doporučení učitele a souhlasu zákonného zástupce žáka, učební osnovy – viz. učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů

** v prvním pololetí jednoletého, nebo v prvním ročníku dvouletého studia není hra na nástroj povinná, odvíjí se od schopností a vyspělosti žáka a kapacity školy

Poznámky k učebnímu plánu PPHV

PPHV je určena pro děti předškolního věku, tzn. 5-6 leté. Výuka probíhá ve skupině maximálně 12 žáků (pokud se podaří skupinu vytvořit). Žáci jsou přijímáni na základě přihlášky.

Poznámky k učebnímu plánu PHV

PHV je určena pro děti od 6 do 8 let, je vyučována ve skupině maximálně 17 žáků. Žáci jsou přijímáni na základě zápisu a přihlášení. Možný je i průzkum hudebnosti v mateřských školách.

Zájemci o studium starší 8mi let jsou na základě talentové zkoušky přijímáni do 1. ročníku.

Učební osnovy vyučovacích předmětů: Předpřípravná hudební výchova

Žáci:

- rozvíjí přirozenou hudebnost
- dokážou rozlišit individuální a kolektivní projev a učí se pracovat v kolektivu a podle zadávaných pokynů
- učí se řešit zadané úkoly
- učí se správně, čistě zpívat
- rozvíjí schopnost přemýšlet o obsahu studovaných písniček a o možnosti je výtvarně ztvárnit
- zpívají písně ve 2, 3 a 4 dobém taktu a učí se rozeznávat v nich 1. dobu

- rozvíjí rytmické cítění vytleskáváním rytmu písniček - jejich doprovodem na jednoduché orffovské nástroje, vymyšlením vlastních rytmů, jednoduchými pohybovými a rytmickými hrami
- rozeznávají tempo a náladu písní

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná hudební výchova

Žáci:

- rozvíjí přirozenou hudebnost
- aktivně se zapojují do kolektivní práce
- řeší zadané úkoly
- osvojují si základy správného, čistého zpěvu a přemýšlí o obsahu zpívaného textu
- rozvíjí rytmické schopnosti a dovednosti
- zvládají základy notopisu
- pracují se základními hudebními pojmy
- opakují jednoduché rytmické a melodické motivy formou ozvěny
- aktivně pracují s textem a učí se tvořit vlastní melodie a naopak, k melodiím tvoří vlastní texty
- pohybem vyjadřují tempo, rytmus, pohyb melodie...
- získávají první poslechové zkušenosti

6. 1. 2 Vyučovací předmět Hudební nauka

Předmětem Hudební nauka a volně navazujícího předmětu Kulturní seminář je realizována vzdělávací oblast **Recepce a reflexe hudby**, a je proto součástí všech studijních zaměření hudebního oboru.

Charakteristika

Hudební nauka patří neoddělitelně ke hře na nástroj. Žák se zde vyučuje potřebným znalostem jako je hudební notopis, základní hudební teorie, jež mu usnadní hru. Dále se pomocí interaktivní výuky seznámí se základními hudebními nástroji a úvodem do dějin hudby. Od začátku výuky jej budou provázet i poslechy hudebních ukázek. Pomocí interaktivní výuky je žákům přiblížen svět klasické ale i jiné hudby, jež v něm má vzbudit ještě větší zájem o hudbu a rozšířit jeho vědomosti.

Učební plán

- viz. učební plány všech studijních zaměření hudebního oboru

Poznámky k učebnímu plánu

- výuka probíhá v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně v 1. – 5. ročníku I. stupně
- žáci, kteří **nemohou v odůvodněných případech navštěvovat kolektivní výuku Hudební nauky**, mohou osnovy tohoto předmětu splnit *individuálním studiem Hudební nauky* vždy na **podkladě žádosti rodičů, schválení ředitelem a vyučujícím předmětu Hudební nauka**
- *žák, který bude mít povolené individuální studium Hudební nauky musí být na konci pololetí a školního roku přezkoušen vyučujícím předmětu Hudební nauka a splnit požadavky dané vyučujícím*

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hudební nauka

1. ročník

Žáci:

- využívají durové stupnice do předznamenání 4# (G, D, A, E)
- využívají durové stupnice do předznamenání 4b (F, B, Es, As)
- dále procvičují rytmus ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- vytvoří 4/4, 3/4, 2/4 takt dle své fantazie
- umí hudební abecedu, zapsat noty g - g², základní délky not a pomlky, kvintakord
- znají a užívají toto hudební názvosloví: staccato, legato, ligatura, koruna, repetice, piano, mezzoforte, forte
- zpívají jednoduché písně
- aktivně poslouchají skladby klasické hudby a seznamují se s nástroji, orchestrem, úlohou dirigenta
- znají půltón a celý tón
- dokážou vyjmenovat pořadí křížků a béček

2. ročník

Žáci:

- využívají durové stupnice do předznamenání 7# a 7b
- umí vytvořit kvintakordy ke stupnicím
- znají půltón a celý tón
- dokáží pojmenovat základní intervaly
- seznámí se a umí pojmenovat základní dechové nástroje dřevěné a žesťové

3. ročník

Žáci:

- ovládají všechny stupnice durové
- poznají druhy mollových stupnic (aiolská, harmonická, melodická)
- rozumí stavbě stupnic a akordů dur i moll, určí intervaly, rozeznají tónorod hrané skladby
- sestaví obraty základních kvintakordů z durových stupnic
- rozeznají a umí vytvořit intervaly čisté, velké a malé
- chápou a užívají nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví
- orientují se v různých hudebních uskupeních
- rozeznají základní harmonické funkce

4. ročník

Žáci:

- rozpoznají stupnice a akordy durové a mollové
- sestaví obraty základních kvintakordů durových a mollových stupnic
- ovládají jednoduchou transpozici
- zaznamenají a reprodukují jednoduchý notový zápis
- orientují se v různých hudebních uskupeních
- chápou princip rozdělení hlasů i hudebních nástrojů do skupin a identifikují je
- pomocí základních harmonických funkcí vytvoří jednoduchý doprovod

5. ročník

Žáci:

- orientují se v historii a stylových obdobích hudby
- orientují se v jejích druzích a ve způsobech její interpretace
- aktivně poslouchají hudbu
- umí vyjádřit svůj hudební názor
- znají základní hudební formy
- vytváří vlastní melodické a rytmické útvary
- propojují teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, chápou význam tohoto spojení

6. 1. 3 Vyučovací předmět Kulturní seminář

Předmět Kulturní seminář volně navazuje na předmět Hudební nauka a je jím realizována vzdělávací oblast **Recepce a reflexe hudby**.

Charakteristika

Kulturní seminář seznamuje žáky s reálným světem umění – návštěvou výstav, živých hudebních představení, historických a jiných architektonických památek. Na hudebních interpretačních seminářích se seznamují s interpretačními zákonitostmi. Utvářejí si celistvou představu o uměleckých slozích nejen z hlediska dějin hudby, ale i dějin výtvarného umění.

Učební plán

- viz. učební plány všech studijních zaměření hudebního oboru

Poznámky k učebnímu plánu

- výuka probíhá v blocích (2 – 6ti hodinových)
- výuka probíhá ve škole i mimo ni

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Kulturní seminář

Základní studium I. stupně

4. - 7. ročník

Žáci:

- propojují a uplatňují dosavadní interpretační a teoretické znalosti
- orientují se v uměleckých slozích a jejich základních teoretických charakteristikách
- aktivně poslouchají hudbu
- vyjmenují základní hudební žánry a samostatně vyhledají jejich příklady
- navštěvují koncerty, výstavy a jiné kulturní akce či památky
- hodnotí dané interpretační výkony a určená umělecká díla
- tématicky se spolupodílí na hodinách

Základní studium II. stupně

1. - 4. ročník

Studenti:

- hodnotí poučeně interpretační výkony a vybraná umělecká díla
- propojují a uplatňují dosavadní interpretační a teoretické znalosti
- orientují se v uměleckých slozích a jejich základních teoretických charakteristikách
- aktivně poslouchají hudbu
- rozliší a v praxi uplatní různé interpretační styly a postupy
- vyjmenují základní hudební žánry a samostatně vyhledají jejich příklady
- navštěvují koncerty, výstavy a jiné kulturní akce či památky
- hodnotí dané interpretační výkony a určená umělecká díla
- tématicky se spolupodílí na hodinách
- vypracují práci na dané téma

6. 1. 4 Vyučovací předmět Hudebně interpretační seminář

Předmět volně navazuje na předměty Hudební nauka a Komorní a souborová hra a je jím realizována především vzdělávací oblast **Recepce a reflexe hudby**.

Charakteristika

Cílem předmětu je propojit individuální schopnosti a hudební dovednosti žáků s poznatky z hudební teorie, představit jim evropskou hudební tradici v širších historicko–kulturních souvislostech, a seznámit je s reálným světem umění a principy kulturního managementu.

Učební plán

- viz. učební plány všech studijních zaměření hudebního oboru

Poznámky k učebnímu plánu

- výuka probíhá v blocích (2–6 hodinových)
- výuka probíhá ve škole na dalších vhodných místech (dle povahy aktivity)
- výuka je realizována formou řízených prezentací, interpretačních seminářů, exkurzí a hudebního praktika

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hudebně interpretační seminář

Základní studium I. stupně

4. - 7. ročník

Žáci:

- propojují své hudební dovednosti se získanými hudebně–teoretickými poznatky
- orientují se v uměleckých slozích a jejich základních charakteristikách
- vyjmenují základní hudební žánry a samostatně vyhledají jejich příklady
- zvolí vhodné výrazové prostředky pro celkové vyznění skladby
- podílí se na společném nastudování vybraného hudebního díla

Základní studium II. stupně

1. - 4. ročník

Studenti:

- rozliší a v praxi uplatní různé interpretační styly a postupy
- sestaví vlastní dramaturgii imaginárního koncertu či festivalu
- podílí se interpretačně a organizačně na společném nastudování vybraného hudebního (hudebně-dramatického) díla
- dokáže zorganizovat zkoušku a vést nácvik dalších hudebníků (s podporou pedagoga)
- hodnotí poučeně interpretační výkony a vybraná umělecká díla (kritiku zpracuje do krátkého textu)
- zformuluje a obhájí před ostatními svůj způsob vnímání uměleckého díla

6. 1. 5 Studijní zaměření Hra na klavír

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na klávesové nástroje.

„Klavír je strunný úderový hudební nástroj (zvaný též piano nebo fortepiano, zastarale též pianoforte). Jeho zvuk vzniká chvěním strun rozkmitaných úderem dřevěných kladívek. Klavír může být používán jako sólový i doprovodný nástroj³, v komorní hře či jako součást orchestru. Klavír má ze všech nástrojů největší hudební literaturu.

Učební plán Hra na klavír

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klavír		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Volitelné předměty:					1	1	1	1
	Komorní a souborová hra							
	Kulturní seminář							
	Hudebně interpretační seminář							
	Komorní zpěv							
Celkový týdenní počet hodin		16 - 17						

Základní studium II. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klavír		1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty:		1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				
	Kulturní seminář				
	Hudebně interpretační seminář				
	Komorní zpěv				
Celkový týdenní počet hodin		8-9			

³ Blížeji: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Klavír>

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klavír

Přípravné studium

Náplní přípravného studia je vzbudit u dětí zájem a lásku k hudbě, naučit se ji poslouchat a prožívat ji. Poznatky získané v přípravné hudební výchově synchronizujeme s hrou na nástroj. Rozvíjíme jeho hudebnost pomocí her, říkadla, melodií a písní hraných u klavíru.

Žák:

- se seznamuje s nástrojem
- správně sedí u klavíru
- orientuje se na klávesnici
- hraje portamento jednotlivými prsty
- hraje legato skupinami prstů
- opakuje krátké rytmické a melodické motivy
- zahraje a transponuje jednoduchou píseň

Přijímací zkouška do 1. ročníku:

2 skladbičky různého charakteru, z toho 1 lidová písnička

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně sedí u nástroje
- drží uvolněně tělo a má přirozený tvar ruky
- zvládá základní druhy úhozu – portamento, staccato, legato
- se orientuje ve snadném notovém zápise
- zahraje snadné lidové písně podle sluchu s jednoduchým doprovodem
- zahraje jednoduché krátké skladby z not či z paměti

Postupová zkouška

3 skladbičky, z toho 1 písnička dle sluchu s jednoduchým doprovodem

2 skladbičky různého charakteru

2. ročník

Žák:

- ovládá hru jednoduchých stupnic každou rukou zvlášť přes 1 oktávu
- hraje tónický kvintakord s obraty každou rukou zvlášť
- dbá na kvalitu tónu, snaží se vnímat náladu hudby a vyjádřit ji
- orientuje se ve snadném partu houslového i basového klíče
- rozpoznává rozdíly v tempech a zvládá základní agogické změny
- hraje jednoduché skladbičky čtyřručně s učitelem nebo se spolužákem
- pokračuje ve hře a úpravách písňového žánru a improvizuje malé hudební formy

Postupová zkouška

1 stupnice dur a akord k dané stupnici

2 skladby různého charakteru

1 skladba s vlastním doprovodem

3. ročník

Žák:

- rozvíjí pianistické návyky a dovednosti, a to jak v oblasti prstové techniky, tak i v oblasti úhozové kultury
- hraje durové i mollové stupnice od bílých kláves přes 2 oktávy
- hraje tónický kvintakord s obraty k dané stupnici (dohromady nebo zvlášť)
- používá při hře pedál
- při interpretaci různých skladeb již dokáže dobře pochopit jejich charakter
- doprovází známé písně nebo vlastní melodie pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- zdokonaluje čtyřruční hru
- rozvíjí studium vícehlasých skladeb

Postupová zkouška

- 1 stupnice dur nebo moll dohromady v rovném pohybu přes 2 oktávy
- akordy k dané stupnici zvlášť
- 1 etuda
- 2 skladby různého charakteru

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice v protipohybu i v rovném pohybu přes 2 oktávy
- hraje tónický kvintakord s obraty tenuto, staccato i rozloženě
- pokračuje ve zdokonalování pedalizace
- hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent)
- skladby hraje z not nebo z paměti
- pokračuje v úpravách doprovodu vlastních nebo přejetých skladeb
- umí zahrát jednoduché skladby z listu
- rozvíjí studium vícehlasých skladeb
- zdokonaluje se ve čtyřruční hře nebo komorní hře
- zapojí se do kolektivní hry

Postupová zkouška

1 stupnice moll v rovném pohybu přes 4 oktávy

akordy k dané stupnici

1 delší nebo 2 krátké etudy

2 přednesové skladby (1 skladba z období baroka nebo klasicismu, druhá skladba romantická nebo z 20. – 21. století, může být i čtyřruční)

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice v rovném a kombinovaném pohybu
- hraje čtyřhlasé akordy s obraty každou rukou zvlášť (u malé ruky dominantní septakord)
- hraje velký rozklad kvintakordu každou rukou zvlášť
- hraje náročnější a delší skladby z not nebo z paměti

- rozvíjí hru etud i přednesových skladeb s odpovídajícím výrazem
- zdokonaluje se ve hře z listu, čtyřruční hře či komorní hře
- upravuje doprovody písní podle kytarových značek
- zapojí se do kolektivní výuky

Postupová zkouška

1 durová nebo mollová stupnice

čtyřhlasý akord s obraty k dané stupnici (dominantní septakord) každou rukou zvlášť

1 delší etuda nebo 2 krátké

2 přednesové skladby (1 skladba z období baroka nebo klasicismu, druhá skladba romantická nebo z 20. – 21. století, může být i čtyřruční)

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll v rovném nebo kombinovaném pohybu v rychlejším tempu
- hraje čtyřhlasý akord s obraty tenuto, staccato a rozloženě dohromady
- hraje velký rozklad kvintakordu s obraty zvlášť
- zdokonaluje svou technickou úroveň a úhozovou kulturu
- se zapojuje do komorní hry dle možnosti školy
- se zdokonaluje ve hře z listu
- se zdokonaluje v jednoduchých improvizacích
- se zapojí do kolektivní výuky

Postupová zkouška

1 durová nebo mollová stupnice v rychlejším tempu

čtyřhlasý akord k dané stupnici s obraty dohromady

velký rozklad kvintakordu přes 4 oktávy zvlášť

1 delší etuda nebo 2 krátké

2 přednesové skladby (1 skladba z období baroka nebo klasicismu, druhá skladba romantická nebo z 20. – 21. století)

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll kombinovaně
  - hraje velký rozložený akord přes 4 oktávy
  - hraje čtyřhlasý akord dohromady
  - opakuje technické prvky dle potřeby
  - uplatňuje sluchovou sebekontrolu
  - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce
  - uplatňuje získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
  - využívá dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování a agogiku
  - zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
  - aktivně se účastní čtyřruční nebo komorní hry dle možností školy
  - studium I. stupně ukončí žák **veřejným absolventským koncertem**
- Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v rozsahu:** 1 stupnice, 1 delší etuda, 1 přednesová skladba.

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1.-4. ročník

Student:

- během studia na druhém stupni využívá doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- nadále zdokonaluje interpretaci, a to jak po stránce technické, tak i přednesové
- má přiměřený přehled a znalosti o různých stylových obdobích a žánrech
- je schopen zformulovat a vyjádřit svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- uplatňuje získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- podle svého zájmu a preferencí využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- dokáže zahrát z listu jednoduché skladby, hraje čtyřruční skladby, zahraje jednoduché doprovody, spolupracuje při komorní hře v souborech nebo ansámblech různého složení podle individuálních schopností a možností školy
- ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**

6. 1. 6 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje.

Zobcová flétna je dřevěný dechový nástroj pocházející z lidové píšťaly (podobnou konstrukci mají píšťaly varhan); hráč fouká do náustku, vzduch se v rezonanční komoře dělí na dva proudy, první opouští štěrbinu a druhý vibrující prochází rovnou trubicí. Otvory vrtané v trubicí se zakrývají nebo odkrývají hráčovými prsty. Nevýhodou je omezená dynamika, tj. možnost měnit hlasitost hraného zvuku, neboť při silnější hře dochází současně k přeladování nástroje (zvýšená frekvence tónu). Na zobcovou flétnu mohou hrát děti již od předškolního věku, ve kterém se často také využívá pro její "zdravé dýchání podporující" funkci. Uplatnění zobcové flétny od sopraninové po basovou ji dává vyniknout zejména v komorní a souborové hře.⁴

Učební plán Hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na zobcovou flétnu		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Volitelné předměty:					1	1	1	1
	Komorní a souborová hra							
	Kulturní seminář							
	Hudebně interpretační seminář							
	Komorní zpěv							
Celkový týdenní počet hodin		16 - 17						

⁴ http://cs.wikipedia.org/wiki/Zobcová_flétna

Základní studium II. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na zobcovou flétnu		1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty:		1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				
	Kulturní seminář				
	Hudebně interpretační seminář				
	Komorní zpěv				
Celkový týdenní počet hodin		8 - 9			

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na zobcovou flétnu**Přípravné studium**

Žák:

- ví, jak a z jakých částí je nástroj složen, jak se má držet a jak se na něj hraje
- vytvoří a zahraje lehké rytmické i melodické útvary bez znalosti not
- zvládá hmaty a noty v rozsahu $g^1 - d^2$
- zná jména not v rozsahu tónové řady $c^1 - c^2$
- nadechuje se správně
- dokáže hrát na nástroj formou hry
- zahraje lehkou píseň podle sluchu
- zahraje jednoduchou píseň podle not v rozsahu $g^1 - d^2$
- dokáže vyčistit a umýt nástroj

Postupová zkouška

dvě jednoduché písně z not anebo z paměti

Základní studium I. stupně**1. ročník**

Žák:

- umí zahrát lidovou píseň z paměti
- čte noty v notové osnově
- dokáže dobře ovládat nástroj
- dodržuje správné držení nástroje

- používá správné brániční dýchání
- zahraje s doprovodem jiného nástroje
- používá správnou artikulaci
- používá rozsah $c^1 - d^2$

Postupová zkouška

C dur z paměti

2 cvičení nebo etudy z probrané školy

vybraná skladba s doprovodem

2. ročník

Žák:

- umí zahrát stupnice a akordy do 2# a 2b
- učí se improvizovat dle svých schopností
- dovede hrát v duu
- zahraje jednoduché melodie z paměti
- rozvíjí práci s dechem a jazykem
- dokáže hrát legato
- rozvine jednoduchou hru z listu

Postupová zkouška

1 stupnice a akord z paměti

2 etudy nebo cvičení z probírané látky

1 skladba s doprovodem

3. ročník

Žák:

- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech (notovém zápisu)
- prohlubuje schopnosti hry z listu
- rozvíjí se v komorní hře s dalšími žáky
- využívá tempová znaménka, dynamiku, rytmus
- pracuje s dechem, používá brániční dýchání, správné držení těla
- dokáže zahrát stupnice dur a moll do 3# a 3b

Postupová zkouška

1 stupnice durová a 1 mollová s kvintakordem z paměti

2 etudy nebo 2 cvičení

1 přednesová skladba s doprovodem

4. ročník

Žák:

- dokáže zahrát stupnice a akordy do 5# a 5b
- zahraje delší přednesovou skladbu i z paměti
- rozvíjí se v komorní hře
- orientuje se v melodii a rytmu
- dokáže pracovat s dynamikou
- dokáže se podílet na výběru repertoáru

Postupová zkouška

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné akordy z paměti

2 etudy nebo cvičení

1 skladba přednesového charakteru s doprovodem

5. ročník

Žák:

- ovládá všechny stupnice a akordy do 6# a 6b
- je schopen zahrát i v souboru (různého obsazení)
- vytváří melodie a rytmické útvary
- samostatně pracuje s dynamikou
- střídá flétny (např. sopránovou, altovou flétnu)

Postupová zkouška

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné akordy z paměti

2 kontrastní etudy nebo cvičení

1 skladba s doprovodem

altová flétna:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné akordy z paměti

1 etuda nebo krátké cvičení z not

6. ročník

Žák:

- zvládá těžší prstová cvičení
- hraje z listu
- využívá dynamiku a tempová rozlišení
- zvládne samostatně nastudovat těžší skladbu
- dovede hrát v souboru

Postupová zkouška

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné akordy z paměti

1 etuda nebo cvičení

2 skladby z probírané látky s doprovodem

7. ročník

Žák:

- vnímá náladu skladby a interpretuje jí
- dovede zahrát stupnice s akordy do 7# a 7b
- zvládá hru z listu, improvizaci
- zapojuje do hry získané technické i výrazové dovednosti
- využívá dynamiku, tempová rozlišení, artikulaci, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- podle svých schopností zahraje skladby různých žánrů
- zvládá elementární transpozici podle svých schopností
- dokáže samostatně nastudovat skladbu odpovídající jeho schopnostem
- tvoří kvalitně tón a barvu tónu
- uplatňuje znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje

- uplatňuje se v komorních či jiných souborových seskupeních
- studium I. stupně ukončí žák **veřejným absolventským koncertem**
Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v rozsahu**: 1 durová a 1 mollová stupnice, akordy k daným stupnicím z paměti, 1 etuda nebo cvičení, 2 přednesové skladby z probírané látky (různého hudebního stylu s doprovodem druhého nástroje).

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. - 3.ročník

Student:

- hraje stupnice dur a moll
- hraje stupnice cikánské, celotónové, pentatoniku a bluesové stupnice
- umí hrát akordy v daných stupnicích
- hraje z listu
- hraje v komorním souboru
- prohlubuje znalosti hry z listu
- improvizuje

4. ročník

Student:

- využívá široké spektrum technických a výrazových znalostí a zkušeností
- uplatňuje získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- dokáže se samostatně orientovat v notovém zápise
- dokáže samostatně řešit problematiku techniky nástroje
- brilantně ovládá brániční dýchání, artikulaci, frázování při nácviu a interpretaci
- dokáže pracovat s barvou tónu a jeho kvalitou
- poslouchá interprety hrající na zobcové flétny a jiné nástroje
- získává vlastní názor na interpretaci skladeb různých žánrů a stylů
- dokáže interpretovat vlastní názor na provedená díla
- dokáže analyzovat práci vlastní i ostatních
- umí zahrát z listu
- hraje z listu v komorní hře či jiných souborových uskupeních
- podílí se na společném zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- dovede samostatně interpretovat těžší přednesová díla, vyhledat skladby podle vlastního výběru
- využívá posluchačských schopností k samostatnému studiu
- ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**

6. 1. 7 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje.

Příčná flétna je dřevěný dechový nástroj (přestože se dnes příčné flétny vyrábějí především z kovu, její stavba a zvukové vlastnosti ji stále řadí k dřevěným dechovým nástrojům). Je tradičně zastoupena ve všech symfonických, dechových a komorních orchestrech, velké využití má i v komorní hudbě, často se používá v jazzu i nových žánrech a stylech.

Učební plán Hra na příčnou flétnu

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na příčnou flétnu		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Volitelné předměty:					1	1	1	1
	Komorní a souborová hra							
	Kulturní seminář							
	Hudebně interpretační seminář							
	Komorní zpěv							
Celkový týdenní počet hodin		16 - 17						

Základní studium II. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na příčnou flétnu		1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty:		1	1	1	1
	Komorní hra a souborová hra				
	Kulturní seminář				
	Hudebně interpretační seminář				
	Komorní zpěv				
Celkový týdenní počet hodin		8 - 9			

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na příčnou flétnu

Přípravné studium

Přípravným nástrojem pro hru na příčnou flétnu je sopránová zobcová flétna. Pro své rozměry a způsob hry je nejvhodnějším začátkem před tzv. velkými dechovými nástroji (např. příčná flétna, lesní roh, saxofon atd.). Žáci si osvojí elementární návyky a dovednosti, nezbytné při studiu hry na příčnou flétnu. Učební plán přípravného ročníku je totožný s učebním plánem studijního zaměření hra na zobcovou flétnu.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dokáže popsat jednotlivé části nástroje
- sestaví, rozebere a uloží nástroj do pouzdra
- nástroj udržuje v čistotě
- hraje tóny v rozsahu $d^1 - d^2$
- hraje krátká jednoduchá cvičení a lidové písně
- zahraje krátkou skladbičku s doprovodem druhého nástroje
- nadechuje se ústy a podle svých možností ovládá brániční dýchání

Postupová zkouška

3 cvičení ze školy

2. ročník

Žák:

- hraje tóny v rozsahu $d^1 - c^3$
- hraje stupnice do 2# a 2b v rozsahu 1 oktávy
- dbá na správné držení flétny (postoj, pozice hlavy, uvolněné paže)
- využívá základní artikulační prostředky (legato, nonlegato a staccato)
- zahraje kratší etudu a přednesovou skladbu s doprovodem klavíru nebo kytary
- hraje v duu
- podle svých možností dbá na čistotu tónu a intonaci

Postupová zkouška

1 stupnice v rozsahu oktávy, kvintakord

2 technická cvičení

1 kratší přednesová skladba

3. ročník

Žák:

- hraje tóny v rozsahu $c^1 - f^3$
- hraje stupnice dur a moll do 3# a 3b, včetně T5
- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- vysvětlí tempová a dynamická označení ve skladbě
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- je schopen podle svých možností zahrát jednoduchou skladbu z paměti
- hraje v komorní hře

Postupová zkouška

1 stupnice v rozsahu dvou oktáv, kvintakord

2 kratší etudy rozdílného charakteru

1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- hraje tóny v celém rozsahu flétny
- hraje stupnice dur a moll do 4# a 4b v rozsahu dvou oktáv, včetně T5
- používá dvojité staccato a podle vyspělosti pracuje s vibratem
- zahraje delší etudu s náročnějšími rytmickými modely
- dbá v přednesové skladbě na správné frázování a nádechy
- samostatně reaguje na tempové změny a na dynamická označení
- podílí se na souborové hře

Postupová zkouška

1 stupnice v rozsahu dvou oktáv, kvintakord s obraty

2 etudy rozdílného charakteru

1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll do 5# a 5b v celém rozsahu nástroje včetně obratů a jednoduchého rozkladu T5
- nastuduje samostatně jeho možnostem odpovídající etudu
- si stabilizuje nátisk a zkvalitňuje parametry tónu (barva, intenzita, vibrato, nasazení)
- analyzuje a zhodnotí svůj výkon
- používá melodické ozdoby a rozliší jejich užívání podle slohových období
- se aktivně účastní souborové a komorní hry

Postupová zkouška

1 stupnice dur a 1 moll v celém rozsahu nástroje, kvintakord, D7 a zm. 7

2 etudy rozdílného charakteru

1 přednesová skladba

6. ročník

Žák:

- hraje všechny durové a mollové stupnice v celém rozsahu flétny, včetně T5 a D7
- prokáže vyspělost prstové techniky při hře náročnějších etud
- předvede kvalitu tónu a cit pro frázi v přednesové skladbě volného tempa
- dbá na intonaci v sólové, komorní i souborové hře
- vyjádří svůj názor na celkovou tektoniku studované skladby
- porovná vlastní výkon s výkony svých spolužáků

Postupová zkouška

1 stupnice dur a 1 moll, kvintakord, D7 a zm. 7 s obraty

2 etudy rozdílného charakteru

1 přednesová skladba

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
  - využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
  - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
  - je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
  - uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
  - ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
  - studium I. stupně ukončí žák **veřejným absolventským koncertem**
- Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v rozsahu:** stupnice: 1 durová a 1 mollová, kvintakord, D7 a zm. 7 s obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, 1 přednesová skladba.

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. – 3. ročník

Student:

- hraje všechny stupnice dur a moll, obě celotónové a chromatickou stupnici v celém rozsahu nástroje, včetně obrátů T5, D7 a zm. 7
- hraje vydržované tóny v celém rozsahu nástroje
- na vyšší úrovni ovládá ekonomiku dýchání, vibrato, artikulační prvky (legato, nonlegato, dvojité a trojitě staccato)
- samostatně nastuduje náročnější skladbu včetně dynamiky, agogiky a frázování
- podle svých schopností dokáže hrát z listu
- má přehled o flétnové literatuře
- aktivně se účastní komorní a souborové hry, samostatně se sladí s ostatními nástroji

4. ročník

Student:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje

- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácvičce a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- ukončí studium na ZUŠ **veřejným vystoupením**
Student může ze závažných důvodů ukončit II. stupeň **závěrečnou zkouškou** v rozsahu: 1 stupnice dur a 1 moll, kvintakordy, D7 a zm. 7 s obraty, 2 etudy rozdílného charakteru, 1 přednesová skladba.

6. 1. 8 Studijní zaměření Hra na saxofon

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje.

Saxofon vynalezl okolo roku 1840 belgický nástrojař Adolphe Sax. Saxofony jsou tzv. jednoplátkové dechové hudební nástroje. Mají své využití zejména v jazzové hudbě (ať už jako sólový hudební nástroj či jako součást jazzových komorních souborů a orchestrů). K jeho masovému rozšíření došlo na přelomu 19. a 20. století s nástupem jazzu. Dnes si ani nedovedeme představit taneční, swingové a jazzové kapely bez saxofonu. Uplatňuje se i v sólové, komorní a orchestrální klasické hudbě.

Zajímavostí je, že saxofony patří do skupiny dřevěných hudebních nástrojů. Nikoliv však z hlediska použitého materiálu (saxofony jsou od počátku konstruovány z kovu, nejčastěji z mosazi), ale z hlediska své stavby a způsobu, jak se na saxofony hraje. Saxofony se rozdělují do dvou hlavních skupin (rodin) – orchestrální a vojenské saxofony. Každá z rodin se skládá z několika hudebních nástrojů (typů saxofonu), přičemž mezi nejznámější patří: sopraninový, sopránový, altový, tenorový, barytonový, basový či kontrabasový saxofon.

Učební plán Hra na saxofon

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na saxofon		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Volitelné předměty:					1	1	1	1
	Komorní a souborová hra							
	Kulturní seminář							
	Komorní zpěv							
Celkový týdenní počet hodin		16-17						

Základní studium II. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na saxofon		1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty:		1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				
	Kulturní seminář				
	Komorní zpěv				
Celkový týdenní počet hodin		8-9			

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na saxofon

Přípravné studium

- *Nejvhodnějším přípravným nástrojem* před studiem hry na tzv. velké dechové nástroje je *sopránová zobcová flétna*. Její rozměry a způsob hry vyhovují především dětem nižšího věku, které si tak ideálním způsobem osvojí elementární návyky a dovednosti potřebné pro studium hry na větší dechové nástroje.
- Žáci mohou (s ohledem na fyzickou vyspělost a hudební předpoklady nezbytné pro zvládnutí nástroje) po jednoletém přípravném studiu či víceletém studiu hry na zobcovou flétnu plynule přejít k jinému dechovému nástroji, jehož výuku naše škola nabízí.
- V případě, že žák splňuje podmínky přijetí (tělesná vyspělost, hudební předpoklady), může začít studium rovnou v 1. ročníku bez předchozího přípravného studia.

V případě, že žák neabsolvuje přípravné studium pomocí hry na zobcovou flétnu, splní následující kritéria:

Žák:

- seznamuje se se stručnou historií nástroje
- popíše části nástroje
- umí zacházet s nástrojem a udržovat jej
- používá správné brániční dýchání
- hraje legato a detache v rozsahu $c^1 - c^2$
- hraje stupnici C dur a kvintakord v daném rozsahu

Postupová zkouška

stupnice C dur

jednoduché cvičení (lidová píseň)

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná historii nástroje (vznik, vývoj)
- rozvíjí dovednosti bráničního dýchání
- zvládá postoj a držení nástroje
- hraje legato a detache v rozsahu $c^1 - g^2$
- zahraje stupnice s 1# a 1b i s kvintakordy v daném rozsahu
- zahraje tónové řady (církevní stupnice) s 1# a 1b
- v daném rozsahu zahraje národní písně z paměti

Postupová zkouška

1 durová stupnice, akord
 1 cvičení
 1 skladbička či píseň

2. ročník

Žák:

- rozvíjí používání dynamiky
- hraje v rozsahu $c^1 - c^3$
- hraje v daném rozsahu durové stupnice a kvintakordy do 2#, 2b
- hraje církevní stupnice 2#, a 2b
- zahraje legato, détaché a staccato
- je schopen zahrát v daném rozsahu národní píseň nebo jednoduchou skladbu
- učí se hrát s doprovodem druhého nástroje

Postupová zkouška

1 durová stupnice, akord
 1 etuda
 1 skladba s doprovodem

3. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 3# a 3b
- hraje církevní stupnice
- učí se bluesové stupnice c, d, e,
- ovládá kvintakordy a dominantní septakordy v celém rozsahu nástroje v obrazech
- rozvíjí artikulaci, brániční dýchání, držení těla, prstovou techniku
- vnímá náladu skladby a dokáže ji vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- orientuje se v jednoduchých útvarech a v jejich notovém zápisu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- zahraje podle svých schopností jednoduchou skladbu z paměti
- umí hrát na half playback

Postupová zkouška

1 durová stupnice, akord, 1 bluesová stupnice
 1 etuda
 1 skladba přednesového typu s doprovodem klavíru (half playback)

4. ročník

Žák:

- hraje z paměti durové a mollové stupnice do 4# a 4b i s akordy
- používá chromatickou stupnici
- prohlubuje si znalosti v hraní akordů (kvintakordy, dominantní, zmenšené a další septakordy, septakordy v obrazech a artikulacích)
- zdokonaluje církevní a bluesové stupnice
- orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích
- rozvíjí frázování v hudbě populární, swingové a jazzové
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorních nebo souborových uskupeních

Postupová zkouška

1 durová a 1 mollová stupnice, akordy, bluesová stupnice

2 etudy

2 přednesové skladby různého žánru s doprovodem

5. ročník

Žák:

- hraje z paměti durové a mollové stupnice do 5# a 5b
- zdokonaluje chromatickou stupnici a celotónové stupnice
- zdokonaluje z paměti kvintakordy i v jeho obratech, dominantní septakordy, zmenšené septakordy, zvětšené kvintakordy
- využívá artikulaci
- využívá výrazové prostředky v hudbě moderní, swingové a jazzové
- prohlubuje své schopnosti v improvizaci
- improvizuje pomocí half playbacku nebo jiného nástroje či nástrojů
- aktivně se zapojuje do komorní či jiné souborové hry

Postupová zkouška

1 durová a 1 mollová stupnice, akordy, chromatika, bluesová stupnice, církevní stupnice

2 etudy

2 přednesové skladby rozdílného žánru s doprovodem druhého nástroje

6. ročník

Žák:

- hraje z paměti durové a mollové stupnice do 6# a 6b, chromatickou stupnici, celotónové, bluesové a církevní stupnice
- používá cikánské stupnice
- ovládá kvintakordy, dominantní septakordy, zmenšené septakordy, zvětšené kvintakordy
- zdokonaluje se v transpozicích
- zapojuje se do souborů různých složení

Postupová zkouška

bluesová stupnice, cikánská stupnice dur a moll

2 etudy

2 přednesy s doprovodem

7. ročník

Žák:

- hraje z paměti a v artikulacích dur a moll stupnice do 7# a 7b, chromatickou stupnici a celotónové stupnice
- ovládá bluesové stupnice
- ovládá církevní stupnice
- používá artikulaci, dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku nástroje v celém rozsahu
- využívá veškeré nastudované výrazové prostředky
- využívá a tvoří kvalitní tón

- podle svých individuálních schopností hraje z akordových značek
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- ovládá elementární transpozici podle svých schopností
- žák se uplatňuje při hře v komorních či jiných souborových uskupeních
- studium I. stupně ukončí žák **veřejným absolventským koncertem**
Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v rozsahu:** stupnice: 1 durová a 1 mollová, cikánská, celotónová, bluesová, 2 přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje.

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. - 3.ročník

Student:

- zdokonaluje techniku hry, používá rychlejší tempa stupnic a akordů
- ovládá improvizaci
- ovládá výrazové prvky
- ovládá styly nasazení jazyka
- uplatňuje získané znalosti a dovednosti
- seznamuje se poslechem se styly hry známých osobností saxofonového světa

4. ročník

Student:

- využívá získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, základní péči o nástroj, dýchání, artikulaci, frázování
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytváří jednoduché improvizace
- analyzuje interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- poslouchá interprety hrající na saxofon a jiné nástroje
- umí kultivovaně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků i výkony aktivních umělců
- vyhledává si skladby podle vlastního výběru
- dokáže samostatně nastudovat skladby
- využívá svých posluchačských a interpretačních dovedností
- hraje v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, podílí se na vytváření jejich společného zvuku a výrazu
- ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**

6. 1. 9 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje.

„Lesní roh je žesťový dechový nástroj s kónickou trubicí. Pevné místo v orchestrech má již od 18. století. Ranné francouzské rohy byly daleko jednodušší než dnešní nástroje. Předchůdci byly lovecké signální rohy, které se používaly při honu za jízdy na koni. Později zaujaly skladatele, kteří je ve svých skladbách používali, jako symbol přírody a pro zachycení atmosféry lovu. Drobným vylepšením byla sada náhradních „cuků“- různě dlouhých a různě zakřivených kovových trubic. Přibližně od roku 1814 je opatřován ventily což umožňuje hrát celý chromatický rozsah tónů. Má charakteristický stočený tvar. Zvuková trubice je dlouhá přes 4 metry a je zakončena širokým ozvučником. Při hře se drží ozvučником vpravo dolů: pravá ruka jej podpírá zevnitř; proto má lesní roh ventilovou soustavu uzpůsobenou pro levou ruku, na rozdíl od většiny ostatních žesťových nástrojů. Jeho tónový rozsah jsou čtyři oktávy i více, podle zdatnosti hráče. V současnosti nejpoužívanější jsou dvojité lesní rohy, které v sobě integrují roh v F ladění a roh v ladění o kvartu výše, v B; hráč je může měnit pomocí čtvrté klapky ovládané palcem. Tento systém rozšiřuje tónový rozsah nástroje a umožňuje jistější hraní ve vyšších polohách.“⁵

Učební plán Hra na lesní roh

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na lesní roh		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Volitelné předměty:					1	1	1	1
	Komorní a souborová hra							
	Kulturní seminář							
	Komorní zpěv							
Celkový týdenní počet hodin		16-17						

⁵ Viz: http://cs.wikipedia.org/wiki/Lesní_roh

Základní studium II. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na lesní roh		1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty:		1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				
	Kulturní seminář				
	Komorní zpěv				
Celkový týdenní počet hodin		8-9			

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na lesní roh

Přípravné studium

- *Nejvhodnějším přípravným nástrojem* před studiem hry na tzv. velké dechové nástroje je *sopránová zobcová flétna*. Její rozměry a způsob hry vyhovují především dětem nižšího věku, které si tak ideálním způsobem osvojí elementární návyky a dovednosti potřebné pro studium hry na větší dechové nástroje.
- Žáci mohou (s ohledem na fyzickou vyspělost a hudební předpoklady nezbytné pro zvládnutí nástroje) po jednoletém přípravném studiu či víceletém studiu hry na zobcovou flétnu plynule přejít k jinému dechovému nástroji, jehož výuku naše škola nabízí.
- V případě, že žák splňuje podmínky přijetí (tělesná vyspělost, hudební předpoklady), může začít studium rovnou v 1. ročníku bez předchozího přípravného studia.

V případě, že žák neabsolvuje přípravné studium pomocí hry na zobcovou flétnu, splní následující kritéria:

Žák:

- ovládá držení nástroje
- osvojuje si správné brániční dýchání
- rozvíjí správné vytváření tónu
- orientuje se v jednočárkované stupnici

Postupová zkouška

stupnice C dur, akord

1 jednoduchá píseň

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- osvojuje si a upevňuje postoj při hře
- ovládá tvorbu tónu
- ovládá správně nasazení nátrubku
- rozvíjí brániční dýchání
- dbá na správné návyky držení nástroje a postoj při hře

Postupová zkouška

jednoduchý nápěv na nátrubek

stupnice C dur, nasazovaně a legato, akord k hrané stupnici

jednoduché cvičení s doprovodem druhého nástroje

2. ročník

Žák:

- zpevňuje nátisk větším rozsahem
- zkvalitňuje barvu tónu
- je schopen zahrát základní dynamické odstíny
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- dovede zahrát stupnice a akordy do 2# a 2b
- hraje drobné skladby z paměti

Postupová zkouška

1 durová stupnice, akord k hrané stupnici z paměti

1 etuda anebo cvičení z not

1 jednoduchá přednesová skladba či píseň s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- dovede zahrát stupnice a akordy do 3# a 3b
- zdokonaluje základní nátisková cvičení
- zahraje složitější skladbu z paměti
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- vnímá náladu skladby
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- pracuje s melodií a využívá dynamiku

Postupová zkouška

1 durová stupnice, akord k hrané stupnici

1 etuda anebo cvičení z not

1 přednesová skladba s doprovodem jiného nástroje

4. ročník

Žák:

- upevňuje a prohlubuje správné návyky dýchání
- zvládá techniku, lehkost ve hře a kvalitu tónu
- ovládá nátiskové schopnosti v rozsahu nástroje
- dovede zahrát stupnice a akordy do 4# a 4b v celém rozsahu nástroje
- je schopen zařadit se do souborové hry

Postupová zkouška

1 durová a 1 mollová stupnice, akordy k hraným stupnicím

2 etudy

1 přednesová skladba s doprovodem

5. ročník

Žák:

- používá nátisk a jistotu tónu ve větším rozsahu
- ovládá kultivovaný tón v celé škále dynamiky
- orientuje se v různých stylových obdobích
- zdokonaluje techniku hry

Postupová zkouška

1 durová a 1 mollová stupnice, akordy k hraným stupnicím

2 etudy různého tempa a charakteru

1 přednesová skladba s doprovodem

6. ročník

Žák:

- rozvíjí a zdokonaluje nátisk
- zlepšuje intonační jistoty i techniky
- uplatňuje veškerou artikulaci (legato, staccato)
- používá intervalové skoky
- zahraje složitější skladby z listu jak sólo, tak i v souboru

Postupová zkouška

1 durová a 1 mollová stupnice, akordy k hraným stupnicím

2 etudy rozdílného tempa

2 krátké přednesové skladby různého žánru s doprovodem

7. ročník

Žák:

- používá sordinu
- rozvíjí hru boucher
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- při hře využívá všechny získané dovednosti
- je schopen samostatně nacvičit skladbu
- dbá na kvalitu tónu
- uplatňuje se v různých souborových seskupeních
- využívá tempové rozlišení, dynamiku, artikulaci, frázování v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých možností
- zakončí studium I. stupně **veřejným vystoupením**

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v rozsahu:** stupnice: 1 durová, 1 mollová, akordy k hraným stupnicím, 2 etudy, 2 přednesové skladby s doprovodem.

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. - 3.ročník

Student:

- zdokonaluje techniku hry
- používá a rozvíjí složitější nátisková a technická cvičení
- rozšiřuje si znalosti hornové literatury

4. ročník

Student:

- ovládá trylky a melodické ozdoby
- uplatňuje a prohlubuje získané znalosti a dovednosti
- orientuje se v notovém zápise
- dokáže samostatně řešit problematiku nástrojové techniky
- dokáže vyhledat skladby podle vlastního výběru
- rozvíjí výrazové stránky hry na lesní roh (dýchání, dynamika, frázování, artikulace, vibrato, barva tónu)
- rozvíjí hudební paměť na vybraných skladbách
- poslouchá skladby a interprety hrající na lesní roh a další nástroje
- vytváří si vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylů a žánrů
- umí kultivovaně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků i výkony aktivních umělců
- prohlubuje hru z listu
- zapojuje se do seskupení různého žánrového zaměření (souborová hra, komorní hra aj..)
- podílí se na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- zvládá samostatné nastudování sólových a souborových partů
- ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**

6. 1. 10 Studijní zaměření Hra na klarinet

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje.

„Dřevěné dechové nástroje mají velmi starý původ. Klarinet, který jako první sestavil norimberský nástrojář Johan Chrictopher Denver, patří mezi nejstarší dechové nástroje. Byl vyroben roku 1700. Denver si s vymyšlením nástroje hlavu příliš nelámal a vynalezl ho tak, že zdokonalil tehdy velmi oblíbený lidový nástroj. Nově vynalezený klarinet měl tehdy jen dvě klapky a měřil pouhých 28 centimetrů. Nedlouho na to, přibyla na klarinetu třetí klapka. Jedním z nejznámějších hudebníků, kteří nástroj používali, byl Jan Václav Stamic. Další vývoj klarinetu spočíval v přidávání klapek. Češi nejen že na klarinet rádi hráli, ale také se ho snažili zdokonalit, na což můžeme být opět patřičně pyšní. Proto čtvrtou a pátou klapku přidal skvělý český klarinetista Josef Beer a Berthold Fritz. S šestou klapkou už je to trochu složitější. V 18. století se ji totiž pokusili nezávisle na sobě přidat hned několik lidí. Prvním byl francouzský klarinetista Jean Xaver Lefèvre a druhou skupinkou byli klarinetisté z Vídně – Anton a Johann Sladlerové. O „francouzský systém klarinetu“ se zasloužil kdo jiný, než Francouz – klarinetista Hyacinte Eleonore Klosé. Jeho klarinet měl sedmnáct klapek a 6 tzv. brýlí. Tento systém je tzv. neplnoklapkový. Na tomto typu se také podílel, Francouz Auguste Buffet. Tento typ používá a říká se mu francouzský (nebo také Böhms) klarinet. Ze začátku se klarinet vyráběl ze světlých dřev. Na konci minulého století se použilo k výrobě ebenové dřevo, které se zdálo jako lepší. Spousta nástrojářů se pokusila i o takové experimenty, jako je třeba použití různých kovů nebo plastů. Ty však neuspěly a tak se klarinet dnes převážně vyrábí z ebenového dřeva.“

Učební plán Hra na klarinet

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klarinet		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Volitelné předměty:					1	1	1	1
	Komorní a souborová hra							
	Kulturní seminář							
	Komorní zpěv							
Celkový týdenní počet hodin		16-17						

Základní studium II. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klarinet		1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty:		1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				
	Kulturní seminář				
	Komorní zpěv				
Celkový týdenní počet hodin		8-9			

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klarinet

Přípravné studium

- *Nejvhodnějším přípravným nástrojem* před studiem hry na tzv. velké dechové nástroje je *sopránová zobcová flétna*. Její rozměry a způsob hry vyhovují především dětem nižšího věku, které si tak ideálním způsobem osvojí elementární návyky a dovednosti potřebné pro studium hry na větší dechové nástroje.
- Žáci mohou (s ohledem na fyzickou vyspělost a hudební předpoklady nezbytné pro zvládnutí nástroje) po jednoletém přípravném studiu či víceletém studiu hry na zobcovou flétnu plynule přejít k jinému dechovému nástroji, jehož výuku naše škola nabízí.
- V případě, že žák splňuje podmínky přijetí (tělesná vyspělost, hudební předpoklady), může začít studium rovnou v 1. ročníku bez předchozího přípravného studia.

V případě, že žák neabsolvuje přípravné studium pomocí hry na zobcovou flétnu, splní následující kritéria:

Žák:

- seznamuje se se stručnou historií nástroje
- popíše části nástroje
- umí zacházet s nástrojem a udržovat jej
- používá správné brániční dýchání
- hraje legato a detaché v rozsahu c1 – c2
- hraje stupnici C dur a kvintakord v daném rozsahu
- Postupová zkouška stupnice C dur jednoduché cvičení (lidová píseň)

Postupová zkouška

stupnice C dur, akord

jednoduché cvičení (lidová píseň)

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je seznámen s držením nástroje, jeho laděním, nátiskovými návyky a základy techniky hry na klarinet
- pojmenuje části nástroje, naučí se jej sestavit a udržovat
- zvládá nasazení tónu, jeho ukončení, hru détaché v rozsahu od g do a1, hru vydržovaných tónů s důrazem na ladění
- zahraje jednoduché písně v rozsahu jedné oktávy

Postupová zkouška

1 durová stupnice, akord

1 cvičení

1 skladbička či píseň

2. ročník

Žák:

- pokračuje ve vytváření správných návyků, držení nástroje, postoj při hře, dechové návyky, nasazení tónů
- hraje durové a mollové stupnice a kvintakordy do 2# a 2 b
- při hře dlouhých tónů používá dynamiku
- hraje dueta a skladby s doprovodem
- seznamuje se s používáním klapek pravé i levé ruky a jejich střídáním během hry

Postupová zkouška

1 durová stupnice, akord

3. ročník

Žák:

- používá správné dechové návyky a využívá brániční dýchání
- zvládá tónový rozsah do a2
- hraje stupnice a kvintakordy do 2# a do 2b
- rozeznává portamento, legato, staccato
- samostatně usiluje o čisté nasazení a kulturu tónu včetně dynamiky

Postupová zkouška

1 durová stupnice, akord

1 etuda

1 skladba přednesového typu s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- dbá na upevnění správných nátiskových návyků a zvukovou vyrovnanost
- hraje vydržované tóny
- dbá na tónovou kulturu ve všech oktávách v rozsahu od malého e do c3
- zvládá používání různých hmatů pro jeden tón

- je schopen hrát v doprovodu jiných nástrojů
- hraje stupnice a akordy do 3# a do 3b v dur a moll tóninách

Postupová zkouška

1 durová a 1 mollová stupnice, akordy,
2 etudy
2 přednesové skladby různého žánru s doprovodem

5. ročník

Žák:

- využívá dynamiku a agogiku v přednesových skladbách
- prohlubuje dynamické a hudební cítění
- dbá na zvládnutí šalmajového rejstříku a tónů s přefukovací klapkou
- seznamuje se s používáním trilkových klapek
- hraje stupnice do 4# a do 4b v dur a moll tóninách
- hraje kvintakordy a jejich obraty

Postupová zkouška

1 durová a 1 mollová stupnice, akordy, chromatika
2 etudy
2 přednesové skladby rozdílného žánru s doprovodem druhého nástroje

6. ročník

Žák

- zlepšuje kvalitu tónů hrou tónových cvičení
- hraje v artikulacích
- stupnice do 5# a do 5b v dur i moll tóninách
- procvičuje legato, staccato a portamento ve stupnicích a akordech
- podílí se samostatně na přípravě jednoduchých etud a skladeb
- zajímá se kulturní život, navštěvuje koncerty

Postupová zkouška

stupnice dur a moll
2 etudy
2 přednesy s doprovodem

7. ročník

Žák:

- ovládá všechny stupnice v kvartovém a kvintovém kruhu
- je schopen správného rytmického dělení a hry složitějších rytů
- dbá na udržení pravidelného tempa
- poznává a interpretuje skladby různých žánrů se správným frázováním, dynamikou a agogikou
- umí objektivně zhodnotit svůj výkon i výkony spolužáků
- zakončí studium I. stupně **veřejným vystoupením**

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v rozsahu:** stupnice: 1 durová, 1 mollová, akordy k hraným stupnicím, 2 etudy, 2

přednesové sklady s doprovodem.

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. - 3.ročník

Student:

- hraje stupnice a akordy ve všech předznamenáních
- zvyšuje technickou zručnost studiem skladeb vyšší obtížností
- rozšiřuje tónový rozsah a věnuje pozornost intonaci
- samostatně doladuje k doprovodným nástrojům

4. ročník

Student:

- hraje dominantní septakordy v durových stupnicích
- hraje v rozsahu do a3
- hraje dle svých schopností dvojité staccato
- seznamuje se s různými druhy klarinetů
- ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**

6. 1. 11 Studijní zaměření Hra na housle

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Hra na smyčcové nástroje.

Housle jsou smyčcovým nástrojem, který má od svého vynalezení v 16. století primární postavení ve světě hudby – v orchestrech, v komorní hudbě, hudbě historické i současné. Díky tomuto faktu i jejich jednoduchému přenášení mají bohaté možnosti uplatnění.

Učební plán Hra na housle

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na housle		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Volitelné předměty:					1	1	1	1
	Komorní a souborová hra							
	Kulturní seminář							
	Komorní zpěv							
Celkový týdenní počet hodin		16-17						

Základní studium II. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na housle		1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty:		1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				
	Kulturní seminář				
	Komorní zpěv				
Celkový týdenní počet hodin		8-9			

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na housle

Přípravné studium

Žák:

- dokáže popsat části nástroje
- dbá na správný postoj při hře a o uvolnění obou paží
- dbá na správné postavení a pohyby rukou, vedení smyčce, uvolňuje při hře obě ruce
- hraje různými částmi smyčce po prázdných strunách
- zná durový prstoklad (pizzicato, příp. v různých variacích arco)
- orientuje se v notovém zápisu prázdných strun

Postupová zkouška

vedení smyčce - na prázdných strunách, v různých částech smyčce
durový prstoklad
jednoduchá píseň či cvičení

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- rozvíjí uvolněné držení těla i držení nástroje
- rozvíjí správné postavení prstů na struny
- upevňuje durový i mollový prstoklad
- rozvíjí přirozené a lehké držení smyčce
- kontroluje rovné vedení smyčce
- ovládá hru krátkými tahy středem smyčce, u žabky i u špičky
- hraje détaché dolní i horní polovinou smyčce a celým smyčcem
- umí zahrát jednoduché legato
- zdokonaluje kvalitu tónu
- zdokonaluje intonační představu
- rozvíjí souhru s druhým nástrojem
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- hraje lidové písně na strunách e, a, d, g
- rozvíjí ladění houslí
- rozvíjí sluchovou představivost

Postupová zkouška

1 durová stupnice v rozsahu jedné oktávy, akordy k hrané stupnici
1 etuda nebo cvičení z probírané školy
1 píseň nebo skladbička hraná z paměti

2. ročník

Žák:

- hraje vybrané stupnice v rozsahu minimálně jedné oktávy
- zdokonaluje schopnost vyvážení smyčce při hře v různých částech smyčce
- hraje détaché různými částmi smyčce již dynamicky vyváženě i při hře různých rytmických hodnot
- zvládá détaché i legato s přechodem ze struny na strunu a rozvíjí další smyčkovou techniku

- zdokonaluje kvalitu tónu
- rozvíjí intonační sebekontrolu
- rozvíjí dynamické rozlišování hry
- hraje s přednesem jednoduché písně a skladby
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- rozvíjí souhru s druhým nástrojem
- učí se hodnotit svůj výkon
- rozvíjí sluchovou představivost

Postupová zkouška

1 durová stupnice v rozsahu jedné až dvou oktáv, akordy k hrané stupnici

1 etuda

1 skladbička (dle individuálních dispozic žáka hraná z paměti)

3. ročník

Žák:

- rozlišuje dur a moll prstoklad
- orientuje se ve hře détaché, legato, staccato
- ovládá hru drobných etud
- zdokonaluje všechny funkce pravé ruky
- hraje vybrané stupnice dur a moll v I. poloze podle probraných prstokladů v jedné a dvou oktávách včetně rozložených akordů
- zdokonaluje přechody přes strunu
- seznamuje se s používáním akcentů
- zdokonaluje kvalitu tónu
- dle svých schopností používá vibrato a hru v polohách podle daných individuálních předpokladů
- dovede zahrát z listu snadné a rytmicky jednoduché skladby
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- rozvíjí sluchovou představivost

Postupová zkouška

1 durová stupnice v rozsahu dvou až tří oktáv, akordy k hraným stupnicím

1 etuda

1 skladba (dle individuálních dispozic žáka hraná z paměti)

4. ročník

Žák:

- začíná hrát ve III. a dalších polohách
- rozvíjí výměny I. až III. polohy a další kombinace poloh a jejich výměn
- uvolňuje vědomě pravou paži pro plynulost hry
- rozvíjí smykovou a zvukovou techniku
- umí používat naučené smyky i v odlišných dynamických škálách
- rozšiřuje dynamiku o crescendo a decrescendo
- má představu jak hrát jednodušší tečkované rytmy
- hraje vybrané dvou či tříoktávové stupnice dur a moll v polohách podle probraných prstokladů včetně rozložených akordů

- umí podle svých možností a schopností používat vibrato na vhodných místech přiměřených přednesových skladb
- rozvíjí hru z listu
- rozvíjí komorní a jinou skupinovou hru
- rozvíjí sluchovou představivost

Postupová zkouška

1 durová nebo mollová stupnice v rozsahu dvou až tří oktáv, akordy k hraným stupnicím

1 – 2 etudy

1 skladba (dle individuálních dispozic žáka hraná z paměti)

5. ročník

Žák:

- ovládá vybrané dvou až tříoktávové dur a moll stupnice a vybrané rozložené akordy v polohách
- pokračuje ve studiu poloh a jejich výměn
- dále rozvíjí smykovou techniku, techniku levé ruky a zvukovou techniku
- pracuje v etudách a zvolených přednesových skladbách s výrazovými prostředky
- používá vibrato
- odlišuje různorodost skladb (stará hudba, moderní hudba)
- uplatňuje se v komorní nebo jiné souborové hře
- rozvíjí hru z listu

Postupová zkouška

1 durová nebo mollová stupnice v rozsahu tří oktáv, akordy k hraným stupnicím

1 až 2 etudy

1 skladba nebo věta z koncertina (dle individuálních dispozic žáka hraná z paměti)

6. ročník

Žák:

- hraje tříoktávové stupnice dur a moll v polohách i s rozloženými akordy
- upevňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách při důsledné sluchové sebekontrolě
- věnuje zvýšenou pozornost kvalitě tónu
- používá při hře širšího spektra barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu
- umí hrát v rychlejším tempu
- zvládá náročnější rytmické kombinace
- reaguje a zdokonaluje se v různých stylových obdobích
- hraje probrané smyky v rychlejším tempu s použitím různých částí smyčce
- používá vibrato
- používá základní dvojhmaty
- vede si dobře při hře z listu
- dokáže v komunikaci projevit svůj vlastní názor
- aktivuje se v komorní a orchestrální hře
- zvládá základní údržbu hudebního nástroje a jeho ladění
- stupňuje náročnosti repertoáru při zachování kvalitních funkcí rukou
- rozvíjí sluchovou představivost

Postupová zkouška

1 durová nebo mollová stupnice v rozsahu tří oktáv, akordy k hraným stupnicím
 1 až 2 etudy
 1 skladba nebo věta z koncertina hraná z paměti (dle individuálních dispozic žáka hraná z paměti)

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- používá hru v polohách
- zabývá se vědomě výrazovou stránkou přednesu
- umí citlivě používat vibrato
- je schopen samostatně nastudovat technicky přiměřenou skladbu
- pěstuje hru z paměti a hru z listu
- propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, používá je v praxi v individuální i souborové hře
- dovede pohotově číst svůj part a rozumí všem označením
- používá základní dvojhmaty
- má základní přehled o stylových obdobích dějin hudby
- zajímá se o hudební kulturu
- využívá návštěvy koncertů k rozšiřování hudebního rozhledu
- rozvíjí sluchovou představivost
- Studium I. stupně ukončí žák **veřejným absolventským koncertem**.
 Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v rozsahu:** 1 durová a mollová stupnice v rozsahu tří oktáv, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu.

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. - 3. ročník

Student:

- využívá hry v polohách
- ovládá široké spektrum smyků
- propracovává naučené smyky po stránce funkce a jejich zvukové charakteristiky
- umí samostatně řešit prstoklady, smyky a výraz při studiu interpretace skladeb
- umí pracovat s kvalitou a barvou tónu
- je schopen dobré intonační sebekontroly
- vytváří si vlastní názor na interpretace různých žánrů a slohových období
- umí kultivovaně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků i výkony aktivních umělců
- zpřesňuje techniku levé ruky v plynulých přechodech mezi V. až VII. polohou
- zahraje z listu jednodušší skladby
- ovládá vibrato
- rozumí frázování
- je aktivní v komorní a souborové hře různých žánrů a obsazení

4. ročník

Student:

- zdokonaluje svoji technickou vyspělost
- umí samostatně řešit prstoklady, smyky a výraz
- rozvíjí svou hudební paměť na delších přednesových skladbách
- umí kultivovaně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků i výkony aktivních umělců
- snaží se najít své místo v hudebním světě podle svých zájmů
- ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**

6. 1. 12 Studijní zaměření Hra na violu

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Hra na smyčcové nástroje.

Viola je smyčcový nástroj. Violové ansámby byly známé a velmi populární již od doby renesance a staré typy viol byly přímým předchůdcem houslí. Od vynalezení houslí zaujala ve smyčcových nástrojích sekundární postavení. Přesto je viola nezanedbatelným nástrojem ve světě hudby, v orchestrech, v komorní hře, ansámblech. Má barevnější a temnější tónbr než housle. Viola vypadá jako housle a technika hry je téměř totožná, jen je velikostně větší, proto drtivá většina žáků hry na violu nejdříve hraje na housle a s violou začínají dle fyzických (vzrůstových) dispozic zhruba od 13ti let a později.

Učební plán Hra na violu

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violu		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Volitelné předměty:					1	1	1	1
	Komorní a souborová hra							
	Kulturní seminář							
	Komorní zpěv							
Celkový týdenní počet hodin		16-17						

Základní studium II. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violu		1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty:		1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				
	Kulturní seminář				
	Komorní zpěv				
Celkový týdenní počet hodin		8-9			

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na violu

Přípravné studium

Žák:

- dbá na správný postoj, uvolněnost a postavení rukou
- dbá na správné vedení smyčce
- ovládá durový a mollový prstoklad
- dbá na intonaci
- zvládá hru jednoduchých písní či cvičení pizzicato i arco
- orientuje se v notovém zápisu houslového a violového klíče

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zdokonaluje uvolněnost rukou, postavení obou rukou
- dbá na správné vedení smyčce
- upevňuje durový i mollový prstoklad
- dbá na kvalitu tónu a intonaci
- zdokonaluje kvalitu tónu
- zdokonaluje intonační představu
- rozvíjí souhru s druhým nástrojem
- zdokonaluje se ve čtení not ve violovém klíči
- rozvíjí ladění violy
- rozvíjí sluchovou představivost

Postupová zkouška

durová stupnice v rozsahu jedné oktávy, akordy k hrané stupnici
1 etuda nebo cvičení z probírané školy
píseň nebo skladbička hraná z paměti

2. ročník

Žák:

- zdokonaluje uvolněnost rukou, postavení obou rukou
- rozvíjí správné vedení smyčce a schopnost jeho vyvážení při hře v různých částech smyčce
- dbá na kvalitu tónu a intonaci
- rozvíjí základní dynamiku
- hraje stupnice dur v rozsahu dvou oktáv
- využívá základní dynamiku
- rozvíjí sluchovou představivost a intonační sebekontrolu
- hraje s přednesem jednoduché písně a skladby

Postupová zkouška

1 durová stupnice v rozsahu jedné až dvou oktáv, akordy k hrané stupnici
1 etuda
1 skladbička (dle individuálních dispozic žáka hraná z paměti)

3. ročník

Žák:

- zdokonaluje uvolněnost rukou
- zdokonaluje postavení obou rukou, vedení a vyvážení smyčce
- dbá na kvalitu tónu a intonaci
- rozlišuje dur a moll prstoklad
- orientuje se ve hře détaché, legato, staccato
- zdokonaluje přechody přes strunu
- seznamuje se s používáním akcentů
- dle svých schopností používá vibrato
- dle svých schopností využívá hru v polohách
- dovede zahrát z listu snadné a rytmicky jednoduché skladby
- ovládá hru drobných etud
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- učí se hodnotit svůj výkon
- využívá základní dynamiku

Postupová zkouška

1 durová stupnice v rozsahu dvou až tří oktáv
akordy k hraným stupnicím.

1 etuda

1 skladba (dle individuálních dispozic žáka hraná z paměti)

4. ročník

Žák:

- rozvíjí smykovou a zvukovou techniku
- zdokonaluje vibrato a dynamické odstíny
- rozšiřuje dynamiku o crescendo a decrescendo
- zvládá základní smyky a jejich kombinace
- zapojuje se do komorní či jiné souborové hry
- začíná hrát ve III. a dalších polohách
- rozvíjí výměny I. až III. polohy

Postupová zkouška

1 durová nebo mollová stupnice v rozsahu dvou až tří oktáv, akordy k hraným stupnicím

1 – 2 etudy

1 skladba (dle individuálních dispozic žáka hraná z paměti)

5. ročník

Žák:

- ovládá vybrané dvou až tříoktávové dur a moll stupnice a vybrané rozložené akordy v polohách
- pokračuje ve studiu poloh a jejich výměn
- dále rozvíjí smykovou techniku, techniku levé ruky a zvukovou techniku
- orientuje se ve frázování a stavbě melodie
- používá vibrato
- odlišuje různorodost skladeb (stará hudba, moderní hudba)
- uplatňuje se v komorní nebo jiné souborové hře
- zdokonaluje hru z listu

Postupová zkouška

1 durová nebo mollová stupnice v rozsahu tří oktáv, akordy k hraným stupnicím

1 – 2 etudy

1 skladba nebo věta z koncertina hraná z paměti (dle individuálních dispozic žáka hraná z paměti)

6. ročník

Žák:

- hraje tříoktávové stupnice dur a moll v polohách i s rozloženými akordy
- upevňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách při důsledné sluchové sebekontrolě
- využívá kvalitu tónu v probíraných druzích smyku
- používá vibrato
- používá základní dvojhmaty
- vede si dobře při hře z listu
- dokáže v komunikaci projevit svůj vlastní názor
- je aktivní v komorní či jiné souborové hře
- zvládá základní údržbu hudebního nástroje a jeho ladění
- zdokonaluje práci s barvou tónu
- zdokonaluje frázování

Postupová zkouška

1 durová nebo mollová stupnice v rozsahu tří oktáv, akordy k hraným stupnicím

1 – 2 etudy

1 skladba nebo věta z koncertina hraná z paměti (dle individuálních dispozic žáka hraná z paměti)

7. ročník

Žák:

- upevňuje získané dovednosti
  - samostatně pracuje s kvalitou tónů
  - umí kultivovaně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků i výkony aktivních umělců
  - vnímá různá stylová období
  - zdokonaluje hru z listu
  - je schopen samostatného studia
  - aktivně se zapojuje do komorní nebo jiné souborové hry
  - zajímá se o hudební kulturu
  - používá základní dvojhmaty
  - ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským koncertem**
- Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v rozsahu:** 1 stupnice durová a 1 mollová v rozsahu 3 oktáv, 1 etuda, 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu.

Základní studium II. stupně**Přípravný ročník II. stupně**

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. - 4. ročník

Student:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- využívá obtížnější způsoby smyku a vyšší techniky hry
- využívá hry v polohách
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vysvětlí odlišnosti různých stylových období
- má vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- umí samostatně řešit prstoklady, smyky a výraz při studiu interpretace skladeb
- umí kultivovaně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků i výkony aktivních umělců
- je schopen dobré intonační sebekontroly
- zahraje z listu jednodušší skladby
- ovládá vibrato
- rozumí frázování
- rozvíjí svou hudební paměť na delších přednesových skladbách
- dokáže sebekriticky posoudit svůj výkon
- podílí se na výběru skladeb
- je aktivní v komorní a souborové hře různých žánrů a obsazení
- ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**

6. 1. 13 Studijní zaměření Hra na violoncello

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Hra na smyčcové nástroje.

Učební plán Hra na violoncello

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violoncello		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Volitelné předměty:					1	1	1	1
	Komorní a souborová hra							
	Kulturní seminář							
	Komorní zpěv							
Celkový týdenní počet hodin		16-17						

Základní studium II. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violoncello		1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty:		1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				
	Kulturní seminář				
	Komorní zpěv				
Celkový týdenní počet hodin		8-9			

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na violoncello

Přípravné studium

Žák:

- dbá na správné a uvolněné posazení při hře
- ukáže správné držení violoncella a smyčce
- pojmenuje části nástroje a smyčce
- o nástroj správně pečuje, včetně povolování smyčce a kalafunování
- zazpívá a vytleská jednoduchou melodii nebo písničku
- používá podle návodu učitele různá uvolnění levé a pravé ruky
- orientuje se v notovém zápisu v rámci jedné struny v základní poloze
- zahraje písničku pizzicato v základní poloze v rozsahu jedné struny

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- se seznamuje se správným a přirozeným sezením při hře
- umí stavět prsty na hmatníku v základní poloze, později i v široké poloze
- pohybuje volně levou rukou po hmatníku, seznamuje se se 7. polohou
- seznamuje se se správným a uvolněným držením smyčce
- používá základní smyky - tj. hra polovinami a celým smyčcem, détaché, legato, základ pro přechody přes struny
- rozvíjí rytmické cítění, intonační představivost
- spojuje si notový zápis s orientací na hmatníku v základní poloze
- cvičí hru z paměti a podle sluchu
- hraje stupnice C, G, F v jedné oktávě

Postupová zkouška

2. ročník

Žák:

- hraje v základní i široké poloze
- zná výměny poloh - ze základní do sedmé
- hraje smyky détaché a legato a jejich kombinace, přechody přes struny
- snaží se o kvalitní tón a intonaci
- rozvíjí rytmické cítění
- rozlišuje dynamiku forte a piano
- hraje s doprovodem klavíru nebo druhého violoncella
- hraje stupnice B, Es, A v jedné oktávě, C, G, D, F ve dvou oktávách s rozklady

Postupová zkouška

3. ročník

Žák:

- upevňuje intonační jistotu v základní poloze
- je schopen kvalitnější výměny poloh (základní - 7.), zná další nižší polohy
- rozvíjí smyčcovou techniku a tvorbu kvalitního tónu, používá další dynamické

- prostředky (zesilování, zeslabování)
- hraje složitější rytmy
- hraje stupnice C, G, F, D, Es přes dvě oktávy, mollové stupnice c, g, d.

Postupová zkouška

4. ročník

Žák:

- seznamuje se s vibratem
- seznamuje se s výměnami nižších poloh
- seznamuje se s přirozenými flažolety
- hraje další smyky - staccato, martelé, portamento, kombinuje smyky
- hraje jednoduché skladbičky z listu
- hraje durové a mollové stupnice do 4 # a bé

Postupová zkouška

5. ročník

Žák:

- se seznamuje s hrou ve třetí oktávě
- čte noty v houslovém a tenorovém klíči
- seznamuje se se základní palcovou polohou
- hraje vybrané stupnice v rozsahu 3 oktáv
- je schopen vystihnout charakter interpretované skladby

Postupová zkouška

6. ročník

Žák:

- používá větší dynamickou škálu
- správně frázuje
- snaží se o kvalitní tón, pracuje s vibratem
- seznamuje se s jednoduchými dvojhmaty s prázdnou strunou
- hraje stupnice dur i moll přes 3 oktávy, snaží pak v rychlejším tempu s prodlouženým základním tónem
- hraje přednesové skladby z různých slohových období

Postupová zkouška

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll přes 3 oktávy
- seznamuje se s hrou dalších dvojhmatů
- ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským koncertem**
Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v**

rozsahu:

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. - 2 ročník

Student:

- umí používat více výrazových prostředků - kvalita tónu, vibrato, dynamika
- hraje tříoktávové stupnice v rychlejším tempu legáto
- hraje dvojhmaty, seznamuje se s dvojhmatovými stupnicemi
- postupně zvládá provedení výměn poloh, hru v palcové poloze a jejich kombinace
- hraje dvojhmatové stupnice přípravným způsobem a řetězem
- používá a zdokonaluje další smyky - spiccato, staccato, martelé a jejich kombinace
- hraje 3 popřípadně 4 oktávové stupnice s rozkladem
- cvičí pohotovost při hře z listu
- poslouchá různé skladby a je schopen diskuze o jejich interpretaci

3. - 4. ročník

Student:

- cvičí dvojhmatové stupnice a využívá dvojhmatovou techniku v přednesových skladbách
- hraje 3 popřípadně 4 oktávové stupnice s rozkladem s důrazem na techniku a tempo
- je schopen spojovat technické dovednosti obou rukou v hudební projev se zřetelem na kvalitu provedení
- je schopen samostatné práce s korepeticí
- ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**

6. 1. 14 Studijní zaměření Hra na kytaru

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Hra na strunné nástroje.

Kytara je celosvětově rozšířený hudební nástroj s dlouhou tradicí. Používá se jako sólový nástroj nebo jako součást různých nástrojových seskupení v mnoha hudebních stylech a žánrech. Kytaristé by měli zvládat jak hru z notového zápisu, tak i z akordových značek, eventuálně i podle tabulatur.

Učební plán Hra na kytaru

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na kytaru		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Volitelné předměty:					1	1	1	1
	Komorní a souborová hra							
	Kulturní seminář							
	Komorní zpěv							
Celkový týdenní počet hodin		16-17						

Základní studium II. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na kytaru		1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty:		1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				
	Kulturní seminář				
	Komorní zpěv				
Celkový týdenní počet hodin		8-9			

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na kytaru

Přípravné studium

Žák:

- pojmenuje a ukáže části nástroje a vyjmenuje struny
- rytmitizuje říkadla na melodických strunách (i, m, a)
- doprovodí na basových strunách (p) melodii hranou učitelem
- zahraje doprovod k písni zjednodušeným akordem C dur, G dur
- hraje a spočítá noty celé, půlové, čtvrtové

1. ročník

Žák:

- aplikuje uvolněné postavení pravé i levé ruky při hře
- používá úhoz dopadem i bez dopadu prsty pravé ruky
- dodržuje prstoklady pravé ruky při hře na různých strunách
- kontroluje správné postavení prstů levé ruky při hře
- dodržuje prstoklady levé ruky
- koordinuje pohyby pravé i levé ruky
- rozumí hudebnímu zápisu v potřebné míře
- orientuje se v tónovém rozsahu nástroje v 1. poloze
- hraje jednohlasé písně a krátké skladby
- zvládá hru z listu a z paměti dle individuálních schopností
- rozvíjí melodickou a rytmickou představivost

Postupová zkouška

1 durová stupnice z paměti

1 technické cvičení nebo etuda

1 přednesová skladba nebo lidová píseň z paměti

2. ročník

Žák:

- hraje dvojzvuky a trojzvuky prsty pravé ruky
- při hře používá základní kombinace palce a prstů pravé ruky
- používá snadné dvojhmaty levé ruky
- dbá na zvukovou vyrovnanost a plynulost hry
- uplatňuje základní dynamické odstínění (p, mf, f)
- orientuje se v tónovém rozsahu nástroje v 1. a 2. poloze
- hraje snadné úpravy lidových písní
- hraje jednoduché skladby s využitím prstokladových kombinací pravé i levé ruky
- procvičuje hru z not (z listu) i hru z paměti

Postupová zkouška

1 stupnice dur a 1 stupnice moll z paměti

1 etuda

1–2 přednesové skladby z paměti

3. ročník

Žák:

- používá další varianty arpeggia
- používá kombinace úhozu s dopadem a bez dopadu
- témbrově obohacuje hru použitím základních rejstříků sul ponticello a sul tasto
- zvládá dvoj i trojhmaty v levé ruce
- na 1., eventuálně i 2. struně hraje ve vyšších polohách
- dbá na dodržování jednoduchého vedení hlasů v polyfonii v levé ruce
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjadřuje elementárními výrazovými prostředky
- používá jemnější dynamické odstínění
- hraje stupnice dur i moll v 1. poloze
- hraje jednoduché úpravy a skladby, dueta a doprovody

Postupová zkouška

1 stupnice dur a 1 stupnice moll z paměti

1 etuda

2 přednesové skladby různého stylového období z paměti

4. ročník

Žák:

- ovládá úhoz rasgueado v různých formách
- používá legato odtažné i vzestupné
- ovládá základní melodické ozdoby
- pohotově zvládá hmaty s použitím kombinací všech prstů levé ruky
- používá malé barré
- hraje do 5. polohy na všech strunách
- rozumí zápisu s použitím akordových značek v potřebném rozsahu
- výrazově uplatňuje dynamické, tempové a rejstříkové změny
- hraje typové stupnice dvouoktávové v různých polohách
- zvládá kadence k daným tóninám
- hraje skladby pro kytaru různých stylů
- účastní se komorní a souborové hry dle možností

Postupová zkouška

1 stupnice dur a 1 stupnice moll – typová dvouoktávová, jednohlasá – z paměti;

1 kadence dur a 1 kadence moll

2 etudy s různým technickým zaměřením

2 přednesové skladby různého stylového období dle individuálních možností z paměti

5. ročník

Žák:

- pohotově střídá hru dopadem, bez dopadu, arpeggio a rasguado
- používá hru legato, legato s vázanými prsty, akordové hmaty a polyfonní hru
- ovládá barré hmaty
- hraje plynule do 7. polohy alespoň na melodických strunách
- aplikuje výměny poloh a jejich plynulost
- stylizuje hru pravé ruky při doprovodu podle akordových značek
- hraje stupnice typové jednohlasé a kadence
- hraje stupnice intervalové v terciích
- rozumí studovaným skladbám a přiměřeně používá technické a výrazové prostředky
- studuje skladby a etudy různých stylových období a různého zaměření

- účastní se komorní a souborové hry

Postupová zkouška

1 stupnice dur a 1 stupnice moll – typová, dvouoktávová nebo tříoktávová s příslušnými kadencemi – z paměti

2 etudy různého technického charakteru

2 přednesové skladby různého stylového období dle individuálních možností z paměti

6. ročník

Žák:

- zná a případně i používá pokročilejší techniky – flažolety, různé druhy poklepů, glissando, vytahování strun
- používá barré hmaty i dlouhodobě
- opakuje a dle možností zdokonaluje již známé technické a výrazové prvky
- používá s přehledem rozsah nástroje do 12. pražce; alespoň na melodických strunách i nad 12. pražcem
- hraje stupnice typové dvou i tříoktávové jednohlasé, intervalové stupnice a příslušné kadence, rozklady
- ovládá rozmanité melodické ozdoby
- aplikuje hlavní zásady interpretace skladeb různých stylových období a žánrů
- aktivně využívá svých dovedností při komorní či souborové hře

Postupová zkouška

1 stupnice dur a 1 stupnice moll – typová, dvouoktávová nebo tříoktávová, jednohlasá – z paměti

1 kadence dur a 1 kadence moll – typová, hraná k příslušné stupnici – z paměti

2 etudy s různým technickým a rytmickým zaměřením

2 přednesové skladby různého stylového období dle individuálních možností z paměti

7. ročník

Žák:

- ovládá nástrojovou techniku střední obtížnosti, hraje s kultivovaným tónem
- hrou variací dvou a tříoktávových stupnic jednohlasých, stupnic intervalových (tercie, sexty) kultivuje tón a třetí techniku
- hrou kadencí a rozkladů prohlubuje harmonické cítění a orientaci na hmatníku
- zná a případně i používá pokročilejší techniky – tambora, bubínek, tremolo, legato pravou rukou (hammering), alzapúa, golpe
- výrazové prostředky používá v rozmanitých nuancích dle studovaného repertoáru
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským koncertem**

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v**

rozsahu: 1 stupnice dur a 1 stupnice moll – typová, dvouoktávová nebo tříoktávová, jednohlasá – z paměti, 1 kadence dur a 1 kadence moll – typová, hraná k příslušné stupnici – z paměti, 2 etudy odlišného technického charakteru, z toho jedna etuda od současného skladatele, 2 přednesové skladby různého stylového období, z toho jedna skladba od současného skladatele dle individuálních možností z paměti.

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. ročník

Student:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou), používá pokročilejší technické prvky hry (pokročilejší úhozy pravé ruky, pokročilejší prstovou techniku ruky levé)
- udržuje rovnováhu mezi technickou a výrazovou složkou hry
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- dle individuálních schopností uplatňuje převážně hru z paměti

2. ročník

Student:

- ovládá nástrojovou techniku vyšší obtížnosti, hraje s kultivovaným a rozmanitě odstíněným tónem
- používá prstoklady většího rozpětí a náročnosti
- zvládá pohotově hru z listu
- orientuje se bezpečně v hudebním zápise i ve složitějších rytmech

3. ročník

Student:

- hraje plynule ve vyšších polohách v základních tóninách
- využívá velkého dynamického rozpětí a náhlých akcentů
- orientuje se v hudebním zápise i ve složitějších rytmech v polyfonii
- rozvíjí svou improvizaci schopnost při doprovodech písní i při hře s jinými nástroji

4. ročník

Student:

- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**

6. 1. 13 Studijní zaměření Sólový zpěv

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Sólový zpěv.

Zpěv je od nepaměti nejpřirozenějším projevem člověka. Zpěvnost národa je měřítkem jeho hudebnosti. Bohatství lidových písní je dokladem i základem jeho hudební kultury.

Kultivovaný pěvecký projev je nejvýraznějším a nejúčinnějším hudebním vyjadřovacím prostředkem, který se uplatňuje v hudbě všech stylových období a žánrů, ve skladbách sólových, sborových i komorních.

Učební plán Sólový zpěv

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Sólový zpěv		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Volitelné předměty:								
	Komorní zpěv			1	1	1	1	1
	Kulturní seminář						1	1
Celkový týdenní počet hodin		19-20						

Základní studium II. stupně

Předmět		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Sólový zpěv		1-2	1-2	1-2	1-2
Volitelné předměty:		1	1	1	1
	Komorní zpěv				
	Kulturní seminář				
Celkový týdenní počet hodin		8-9			

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Sólový zpěv

Přípravné studium

- zvládá správné dýchání
- ovládá jednoduchá intonační cvičení
- dbá na intonaci
- dbá na artikulaci
- dbá na správné držení těla
- zvládá zpěv s doprovodem

Postupová zkouška

1 píseň z paměti

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- osvojuje si základy hlasové hygieny
- dechovými cvičeními procvičuje správnou formu dýchání, objevuje funkci bránice
- hlasovými cvičeními si osvojuje správné nasazení tónu, navozuje představu hlavového tónu
- artikulačními cvičeními si osvojuje základy správné artikulace, vyrovnává vokály, uvolňuje bradu
- zpívá ve střední poloze a tu vhodnými hlasovými cvičeními pozvolna rozšiřuje
- upevňuje si zásady správného postoje a držení těla
- studuje jednoduché lidové i umělé písně odpovídající jeho věku, hlasovým možnostem, hlasovému rozsahu i individualitě
- učí se zpívat v doprovodu hudebního nástroje
- ke studiu písní používá notový zápis, ve kterém se učí orientovat
- je schopen používat dynamiku (p, mf)
- při studiu písní se snaží o pochopení a vyjádření jejich nálady a obsahu

Postupová zkouška

2 písně z paměti, z toho nejméně jedna lidová

2. ročník

Žák:

- dbá na zásady hlasové hygieny
- prohlubuje schopnost klidného a hlubokého dýchání s použitím funkce bránice vhodnými dechovými cvičeními
- rozšiřuje a vyrovnává hlasový rozsah (nejméně oktávy) vhodnými hlasovými cvičeními
- rozvíjí schopnost správné artikulace vybranými artikulačními cvičeními
- ve studovaných písních uplatňuje získané dovednosti v oblasti pěvecké techniky
- snaží se o pochopení a vyjádření obsahu studovaných písní
- pokouší se o melodizaci a rytmizaci vybraných textů

Postupová zkouška

1 lidová a 1 umělá píseň z paměti

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné, uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání) a základní technické prvky (nasazení tónu, čistá intonace, správná artikulace)
- používá hlas v celém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná jej
- dovede rozlišovat základní dynamiku a agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu
- k nácvičce písni používá notový záznam a prohlubuje schopnost samostatnější práce s ním
- rytmizuje a melodizuje texty a tyto se učí zapisovat do notového záznamu
- pracuje s obsahem a výrazem studovaných písni na úrovni svých technických a hlasových možností
- připravuje se na studium dvojhlasého zpěvu
- podle možností se zapojuje do komorního zpěvu či zpěvu s doprovodem jiných nástrojů
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku

Postupová zkouška

nejméně 2 písně odlišného charakteru, z toho alespoň jedna lidová, z paměti

4. ročník

Žák:

- procvičuje žeberně-brániční dýchání
- uvědoměle pracuje s dechovou oporou
- neustále pracuje na rozšiřování a vyrovnávání hlasového rozsahu
- vhodnými cvičeními prohlubuje cítění durového a mollového tónorodu
- nacvičuje zpěv staccato
- zpívá rozložený tónický kvintakord dur i moll
- zpívá i dvojhlasé písně
- začíná se věnovat i komornímu nebo sborovému zpěvu nebo zpěvu za doprovodu jiných nástrojů
- pracuje na výrazovém vyjádření studovaných písni na základě svých technických i hlasových možností a s ohledem na jeho věk a individualitu

Postupová zkouška

nejméně 2 písně, z toho nejméně 1 lidová a 1 umělá píseň odlišných charakterů, z paměti

5. ročník

Žák:

- zdokonaluje dosud probrané studijní problémy
- buduje dechovou oporu
- vyrovnává hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- zpívá vokalizační cvičení přiměřené svému věku
- pomocí hlasových cvičení dále rozšiřuje a vyrovnává hlasový rozsah
- pomocí vhodných hlasových cvičení upevňuje cítění durového a mollového tónorodu
- rozvíjí kantilénu
- rozvíjí hudební představivost
- připravuje improvizaci lidového dvojhlasu

- rozvíjí komorní zpěv
- rozvíjí orientaci ve vícehlasých skladbách i jejich zápisu
- rozvíjí výrazové vyjádření písní různých stylů a žánrů přiměřeně svému věku, schopnostem a individualitě
- rozvíjí kultivované hodnocení výkonů svých i spolužáků

Postupová zkouška

nejméně 2 písně odlišného charakteru, z toho nejméně 1 lidová a 1 umělá píseň, z paměti

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje dosud probrané studijní problémy
- vyrovnává hlas
- zdokonaluje zpěv staccata ve střední poloze
- zdokonaluje dechovou oporu
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- zpívá stupnice dur i moll v rozsahu oktávy
- zpívá rozložený akord dur a moll v rozsahu oktávy
- rozvíjí plynulou kantilénu
- pracuje na prodlužování a zdokonalování dechových frází
- pěstuje komorní zpěv nebo zpěv s doprovodem jiných nástrojů
- rozvíjí hudební představitost
- rozvíjí výrazové vyjádření písní různých stylů a žánrů přiměřeně svému věku, schopnostem a individualitě
- rozvíjí kultivované hodnocení svých výkonů, spolužáků i výkonů aktivních umělců různých žánrů

Postupová zkouška

nejméně 3 písně odlišného charakteru z paměti, z toho nejméně 1 lidová a 1 umělá

7. ročník

Žák:

- upevňuje dovednosti a návyky pěvecké techniky a výrazového vyjádření
  - dbá na zachování lehkosti a přirozenosti hlasu
  - hlasová cvičení přizpůsobuje možnosti probíhající mutace
  - umí se bezpečně orientovat i ve složitějším notovém zápisu
  - umí vytvářet notový zápis i složitějších skladeb
  - aktivně se zapojuje do komorního zpěvu nebo zpěvu v doprovodu jiných nástrojů
  - prohlubuje schopnost výrazově vyjádřit písně různých stylů a žánrů přiměřeně svému věku, schopnostem a individualitě
  - umí kultivovaně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků i výkony aktivních umělců
  - ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským koncertem**
- Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v rozsahu:** nejméně 3 písně odlišného charakteru z paměti, z toho nejméně 1 lidová a 1 umělá.

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. - 4. ročník

Student:

- navazuje na vědomosti a dovednosti získané v I. stupni
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- prohlubuje a zdokonaluje osvojenou pěveckou techniku (základní dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury)
- rozšiřuje hlasový rozsah a vyrovnává hlasové rejstříky
- kultivuje tvoření tónu
- rozvíjí schopnost zpívat plynulou kantilénu, vést a dodržovat fráze
- učí se kultivované interpretaci písňové literatury různých slohových období a žánrů
- používá dynamické a výrazové prostředky v souvislosti s charakterem studované a interpretované skladby
- pěstuje zpěv vícehlasu a orientuje se v jeho zápisu
- orientuje se v hudebním zápise a textu
- je veden ke schopnosti vyjádřit vlastní názor při výběru studovaných skladeb a výrazovém vyjádření písní
- může se během studia II. stupně zaměřit na konkrétní žánr
- pěstuje komorní zpěv nebo zpěv s doprovodem jiných nástrojů
- kultivovaně hodnotí výkony své i spolužáků, dále výkony aktivních umělců
- rozvíjí poslechové schopnosti vokální a vokálně instrumentální hudby a její následné hodnocení
- literaturu vždy vybírá učitel ve spolupráci s žákem
- **studium II. stupně ukončí veřejným absolventským vystoupením**

6. 1. 14 Studijní zaměření Komorní zpěv

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Sborový zpěv.

„Sborový zpěv vede žáky k rozvoji celkové hudebnosti, především pak k rozvoji vokálních a částečně též instrumentálních dovedností. Navazuje na dovednosti žáků získané v hodinách hudební výchovy. Žáci rozvíjí svůj individuální hlasový potenciál, který uplatňují ve vztahu k ostatním členům pěveckého sboru za účelem dobré kolektivní interpretace. Společně nastudované skladby prezentují žáci na veřejných vystoupeních a mají tak možnost prožít jednu z podob hudby, sdělení vlastního hudebního projevu a předvedení výsledku dlouhého pracovního úsilí na veřejnosti.“⁶

Formy Komorního zpěvu

Komorní zpěv

A capella

Black Notes

Black Mouses

Fhoky

Učební plán Komorní zpěv

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Komorní zpěv	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkový týdenní počet hodin	19						

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Komorní zpěv	2	2	2	2
Celkový týdenní počet hodin	8			

Pozn.

Pokud je komorní zpěv hlavním oborem, vykoná žák na konci školního roku postupovou zkoušku. Pokud je pouze volitelným předmětem, povinnost postupové zkoušky odpadá.

Studium pro dospělé:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

⁶ Viz. <http://www.zsdoabrany.cz/skolni-vzdelavaci-program-1/volitelne-predmety/sborovy-zpev/>

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní zpěv

Přípravné studium

Žák

- rozvíjí správné brániční dýchání
- používá správné držení těla
- zpívá v unisonu
- zpívá přirozeně, nepřepíná hlasivky příliš hlasitým zpěvem
- zpívá s doprovodem jiného nástroje
- používá rytmické prvky a orffovy nástroje
- seznamuje se s funkcí dirigenta (sbormistra)
- dovede zazpívat jednoduchou lidovou, národní píseň

Postupová zkouška

veřejné vystoupení

2 písně

Základní studium I. stupně

1. - 3. ročník

Žák

- zpívá čistě v unisonu
- rozvíjí samostatnou přípravu
- prohlubuje brániční dýchání při zpěvu a výslovnost
- dokáže číst jednoduchý notový zápis sborové partitury
- reaguje na dirigenta (sbormistra)
- dokáže zpívat v doprovodu hudebního nástroje
- umí naslouchat ostatním zpěvákům
- používá frázování
- rozvíjí správnou artikulaci

Postupová zkouška

veřejné vystoupení

2 skladby

4. - 7. ročník

Žák

- zná správné sezení a postoj při zpěvu
- ovládá brániční dýchání
- ovládá výslovnost a správnou artikulaci
- dokáže intonovat
- využívá dynamiku
- dokáže zpívat dle notového zápisu
- reaguje na dirigenta (sbormistra)
- dokáže zpívat ve dvojhlasu, trojhlasu
- prohlubuje znalosti v oblasti literatury
- **ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením**
Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň **závěrečnou zkouškou v rozsahu:** 3 skladby rozdílného žánru, tempa.

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. - 4. ročník

Student

- dokáže ovládat intonačně čistý zpěv svého partu ve skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- zná zásady hlasové hygieny
- pěstuje návyky kultivovaného sborového zpěvu
- zpívá z listu jednodušší skladby
- orientuje se v notovém zápisu sborové partitury
- reaguje na dirigenta (sbormistra)
- **ukončí studium ZUŠ veřejným vystoupením**

6. 1. 14 Studijní zaměření Sborový zpěv

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Sborový zpěv.

Zpěv je nejpřirozenějším a nejrozšířenějším hudebním projevem člověka. Sborový zpěv je významným prostředkem k rozvoji hudebnosti a ke zvyšování zájmu o hudbu. V našich zemích má sborový zpěv dlouholetou tradici a díky našim předním hudebním skladatelům, kteří se sborové tvorbě systematicky věnují, disponuje velmi bohatou sborovou literaturou.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je realizován formou kolektivní výuky a je zaměřen jak na interpretační dovednosti (ovládnutí pěvecké techniky, schopnost vyjádřit obsah a výraz uměleckého díla, zpěv z listu, intonační, rytmické a výrazové dovednosti v rámci pěvecké skupiny), taktéž na dovednosti hudebně teoretické a všeobecný kulturní rozhled. Hlavním posláním práce pěveckého sboru je koncertní činnost. Sborový zpěv má navíc všechny přednosti kolektivní aktivity, která umožňuje prostřednictvím společného emocionálního prožitku intenzivně rozvíjet osobnostní stránku žáka.

Formy předmětu Sborový zpěv

Přípravný dětský pěvecký sbor

Koncertní sbor

Učební plán Sborový zpěv

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Komorní zpěv	2	2	2-3	2-3	3-4	3-4	3-4
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkový týdenní počet hodin	22-27						

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Komorní zpěv	4	4	4	4
Celkový týdenní počet hodin	16			

Pozn.

Hodinová dotace Sborového zpěvu činí v prvním a druhém ročníku 2 hodiny týdně, ve třetím a čtvrtém ročníku se pak pohybuje v rozmezí 2–3 hodiny týdně, v pátém, šestém a sedmém ročníku pak v rozmezí 3-4 hodin týdně. Konkrétní určení časové dotace v daném školním roce je závislé na náročnosti a zaměření studovaného repertoáru. Na návrh vyučujícího Sborového zpěvu může ředitel školy rozhodnout o navýšení časové dotace o 0,5 hodiny, a to za účelem individualizované výuky nebo dělených zkoušek jednotlivých hlasů.

Studium pro dospělé:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Sborový zpěv**Přípravné studium**

Žák

- rozvíjí správný pěvecký postoj, správné sezení a správné dýchání při zpěvu
- zazpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky čistě v jednohlasu
- použije svůj hlas v přirozené poloze, nepřepíná hlasivky příliš hlasitým zpěvem
- využívá tempová znaménka, dynamiku, rytmus
- využívá hru na tělo a nástroje Orffova instrumentáře
- reaguje na požadavky sbormistra - nástup, mezihry, závěr
- umí naslouchat ostatním zpěvákům

Základní studium I. stupně**1. - 3. ročník**

Žák

- intonuje jedno či dvojhlasé písně s doprovodem nebo a capella
- uplatňuje správné pěvecké návyky (brániční dýchání, vokalizace, nasazení tónu)
- dokáže číst a realizovat jednoduchý zápis sborové partitury
- respektuje zákonitosti sborové práce a reaguje na dirigenta (sbormistra)
- uplatňuje adekvátní frázování a základní dynamickou škálu
- rozvíjí správnou artikulaci

4. - 6. ročník

Žák

- uplatňuje v praxi zásady hlasové hygieny, reaguje na pokyny, je schopen případné korekce
- je schopen si zapamatovat a reprodukovat delší hudební úseky
- čte a zapisuje noty, realizuje sborový part správně dle zápisu
- zazpívá jednoduchý dvojhlas a kánon
- zazpívá v celém přirozeném rozsahu svého hlasu, bez přílišné forze
- zná a v praxi využívá základním hudební pojmy a názvosloví

7. ročník

Žák

- intonuje vícehlasé skladby včetně vokální polyfonie a capella
- užívá pohotově a kultivovaně svého hlasu
- v široké míře reaguje na požadavky a dirigentská gesta sbormistra
- intonuje čistě jednohlasé, dvoj a vícehlasé písně s doprovodem i bez doprovodu
- koriguje případné intonační a interpretační nedostatky vlastního pěveckého výkonu
- orientuje se v základních dílech lidové a umělé písňové tvorby
- objasní pojem hlasová hygiena a její zásady
- rozvíjí samostatnou přípravu na zkoušky a koncerty
- ukončí studium I. stupně **veřejným vystoupením**

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. až 3. ročník

Student

- samostatně pracuje na rozvoji svých pěveckých dovedností (dýchání, artikulace, rozšiřování rozsahu)
- zpívá s využitím rozšířeného hlasového rozsahu a vyrovnaných hlasových rejstříků
- čistě intonuje svůj part ve skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- zazpívá písně různých žánrů a období, v různých jazycích
- orientuje se ve struktuře vícehlasé sborové partitury
- rozliší kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- taktně analyzuje výkony své i svých spolužáků
- zazpívá z listu jednodušší skladby

4. ročník

Student

- sluchově analyzuje dvoj a vícezvuky
- bezpečně ovládá a v praxi užívá zásady pěvecké techniky a hlasové hygieny
- zazpívá vyrovnaným hlasem v celém svém hlasovém rozsahu
- orientuje se ve významných hudebních obdobích našich i světových dějin
- interpretuje z paměti náročnější a rozsáhlejší vokální díla
- transponuje při zpěvu lidovou píseň
- provede svůj part s předepsaným rozsahem dynamiky, plynulou kantilénou a dodržováním frází
- předvede intonačně čistý a kultivovaný zpěv svého partu různých žánrů a období v náročnějších skladbách a capella i s doprovodem
- umí být nápomocen sbormistrovi při organizování zkoušek a dalších činnostech a dokáže poradit a pomoci mladším členům sboru při studiu repertoáru
- ukončí studium II. stupně **veřejným vystoupením**

6. 1. 15 Vyučovací předmět Komorní a souborová hra

Charakteristika

Komorní a souborová hra se používá pro rozšíření výuky hlavního oboru a jeho větší naplnění. Používá se jak u nástrojů melodických (housle, flétny aj.), tak i klávesových a akordických. Žáci se seznámí se souhrou s jinými nástroji, u melodických nástrojů musí více dbát na intonaci a rytmus. Pro žáky tento způsob hry znamená i zábavu a větší motivaci ke hře na nástroj.

Formy komorní a souborové hry

Čtyřruční hra na klavír

Hra na dva klavíry

Komorní duo

Koncertantní obsazení

Komorní kvartet

Smyčcový kvartet

Dechový kvintet

Komorní soubor dechový, Kouzelnice

Komorní soubor smyčcový

Komorní soubor smíšený, Ansámbl

Kytarový soubor

Houslový soubor, Ansámbl

Lidová kapela Pramínku

Dech Band

Hra v orchestru

Učební plány Komorní a souborová hra I. a II. stupeň základního studia

- viz jednotlivá studijní zaměření hudebního oboru

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

1. - 3. ročník

Žáci:

- osvojují si pohotovější čtení notového zápisu a rychlejší orientaci v něm
- používají schopnost nechat se vést
- osvojují si základní principy souhry s dalším nástrojem/nástroji
- rozvíjí se po nástrojové i lidské stránce
- jsou schopni rychle reagovat na změny
- jsou schopni mezioborové spolupráce
- dbají na rytmickou přesnost
- dbají na intonaci a zásady přiladování k druhému nástroji
- pracují s výrazovými prostředky
- využívají svou hudební představivost

4. - 7. ročník

Žáci:

- využívají plně svých dovedností získaných v individuální výuce
- zapojují se do souborů více nástrojů, větších souborů či orchestrů, jazzového souboru, lidového souboru aj.
- jsou schopni mezioborové a mezigenerační spolupráce
- používají schopnost vést a nechat se vést
- kladou větší nároky na přesnost a vyvážení zvuku
- rozvíjí se po nástrojové i lidské stránce
- spoluvytváří odpovědnost za studované dílo
- plně využívají možností veřejně vystupovat
- dokáží se přizpůsobit celku
- **ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením**

Základní studium II. stupně

1.- 4. ročník

Studenti:

- rozvíjí své dovednosti získané předchozím studiem
- potvrzují principy intonace, rytmu a zvuku
- kladou větší nároky na přesnost, pracují s agogikou
- přizpůsobují se celku
- jsou schopni přispět a poradit ve hře méně vyspělým spoluhráčům
- rozvíjí se po nástrojové i lidské stránce
- jsou schopni mezioborové a mezigenerační spolupráce
- používají schopnost vést a nechat se vést
- kladou větší nároky na přesnost a vyvážení zvuku
- využívají dynamických a zvukových dovedností a dále je rozšiřují
- jsou schopni ohodnotit výkon svůj i ostatních
- dovedou objektivně posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a interpretačních kvalit účinkujících hudebníků
- dle možností co nejvíce veřejně vystupují
- **veřejným vystoupením ukončí studium na ZUŠ**

6. 2. Výtvarný obor

6. 2. 1 Výtvarná tvorba

Výtvarná tvorba výtvarného oboru je zaměřena na celkový rozvoj osobnosti žáka. Učitel uplatňuje individuální přístup.

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná tvorba

- rozvíjí specifické složky osobnosti orientované na vizuální vnímání, osobnost, vyjadřování a komunikaci
- propojuje smyslové, citové a myšlenkové složky psychiky žáka se schopností hlubokého prožívání a citového vyjadřování jevů a vztahů
- napomáhá k vnitřní duchovní jednotě osobnosti, jejímu celistvému bytí a humanizaci světa
- probouzí a kultivuje tvořivé reakce na podněty a problémy
- obnovuje a obohacuje citové a racionální vztahy k sobě samému, ostatním lidem i okolnímu světu
- rozvíjí pozitivní vztahy ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti
- vychází z RVP ZUŠ
- základem vzdělávací oblasti je výtvarná tvorba, recepce a reflexe výtvarného umění a fantazie

Mezi specifické cíle patří:

- rozvoj a kultivování smyslových schopností vnímání a soustředěného pozorování
- obnovování a rozvíjení smyslové a citové senzibility, kultivace a obohacování prožitků
- obnovování a pěstování představivosti, imaginace a fantazie
- rozvíjení pozitivního vztahu ke kulturním hodnotám
- rozvoj porozumění, tolerance i kritičnosti k vlastním projevům i ostatních, zvláště pak k obrazným systémům výtvarné kultury a umění
- **kultivace výtvarných dovedností a schopností jako prostředků výtvarného vyjadřování**

Základními prostředky k naplňování těchto cílů jsou:

- výtvarně estetické vnímání, pozorování a reagování na vnější i vnitřní podněty
- hra, experiment s výtvarnými prostředky a objevování jejich výrazových možností
- hledání tvořivého řešení konkrétních lidských problémů prostřednictvím výtvarně výrazových prostředků
- objevování výtvarných kvalit a hodnot v okolním světě, kultuře a umění
- **postupné chápání, osvojování a používání výtvarně znakových systémů**

Výtvarná tvorba

Plošná tvorba

Zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost, na život nebo na niterní svět žáků. Je postavena na objeveně volené tematicce, která obohacuje dětské myšlení i emotivitu. V souvislosti s tématem žáci poznávají výrazovou svébytnost linií, barev a tvarů ve vlastní volné a užité tvorbě, v pozorování a přepisu reality nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Soustředěný zájem vzbuzují i experimenty s materiály, nástroji nebo postupy, které rozvíjí tvořivost a fantazii. Způsoby vyjadřování navazují jak na klasické výtvarné postupy, tak na kombinování technik, které mnohdy dospívají až k přesahům mezi plošnou a plastickou tvorbou.

Prostorová tvorba

Učí žáky odlišnému způsobu výtvarného myšlení. Vedle prostorového uplatnění linií, barev a tvarů vystupuje do popředí role světla a stínů, objemů, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Volná tvorba nejčastěji spočívá ve výtvarné experimentaci v řešení drobných sochařských doprovodných studijních modelování, užitná tvorba je často zastoupena keramikou, skicami. Je závislá nejen na obsahu námětu a na výtvarné úvaze, ale i na zvoleném postupu – modelování, tvarování, konstruování. Významnou roli hraje i vztah žáka k materiálu a jeho zručnost. Volnou tvorbu doprovází studijní modelování, **užitá tvorba je nejčastěji zastoupena keramikou.**

Objektová a akční tvorba

Vyvažuje prožitkovými aktivitami některé postupy plošné a prostorové tvorby. Na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity, vztahy a vznikající postoje navazuje jejich výtvarný přepis a hlouběji je ukotvuje. Objektová tvorba pomáhá žákům přiblížit se realitě – materiálu či nalezenému předmětu, nebo vytvářet nová prostředí. Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a situaci ve světě, k vnímání sebe sama nebo prožívání kontaktů s druhými. Akční tvorba má multimediální charakter. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají hudbu a její rytmus, proměňují svou identitu atd.

Výtvarná kultura

Prostupuje celou výukou – nabízí prožitky, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním. Sleduje pohyb uvnitř žánrů a napříč historií. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí. Proto má výtvarná kultura v přípravné výtvarné výchově a v základním studiu I. a II. stupně volný časový rozsah a není klasifikována. V základním studiu I. a II. stupně se informace řadí do přehledného souboru znalostí.

Učební plán Výtvarný tvorba

Přípravné studium

Předmět	1. r.	2. r.
Přípravná výtvarná tvorba	3	3
Celkem	3	3
	6	

Základní studium I. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Výtvarná tvorba	3	3	3	3	3	3	3
Celkem	3	3	3	3	3	3	3
	21						

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Výtvarná tvorba	3	3	3	3
Celkem	12			

Studium pro dospělé:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Ten je zanesen pedagogem v třídní knize. Výuka se uskutečňuje v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Výtvarná tvorba

Přípravné studium

Žák:

- zná paletu základních vyjadřovacích prostředků
- poznává různorodé přírodní materiály, přechází od hry k experimentu
- zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří souvislosti nové, neotřelé
- uvažuje nad příčinami a důsledky jevů a ztvárňuje je
- používá výtvarné formy, které se vyvíjejí s jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem, které ho obohacují
- převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry
- intuitivně používá obrazové prvky: bod, linie, plocha, prostor, světlo, barva
- poznává prostředí školy a její nejbližší okolí
- dbá na správné zacházení s výtvarnými pomůckami v souladu s bezpečností práce

Základní studium I. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- rozpoznává základní plošné geometrické tvary a prostorové útvary a odlišuje je od přírodních
- má osvojeny kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráce s učitelem i ve skupině
- osvojuje si schopnost výtvarné výpovědi – schopnost zdůvodnit, hodnotit a obhájit výtvarné výpovědi, vést dialog, vyjadřovat se k tvorbě své a druhých, tolerovat jiný způsob vidění
- dodržuje vymezená pravidla
- používá bezpečně materiály, nástroje, vybavení
- pod vedením učitele si stanovuje dílčí cíle a snaží se je trpělivě a soustředěně plnit

3. a 4. ročník

Žák:

- vnímá učitele jako autoritu, je na něm závislý, narůstá spolupráce s učitelem
- ovládá základní paletu vyjadřovacích prostředků v kresbě, malbě, grafice a prostorové tvorbě
- hodnotí a využívá výrazové možnosti barev
- uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů a principů
- vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření
- objevuje souvislosti mezi sebou, okolním světem a světem umění
- ztvárňuje své dojmy ze setkání s výtvarným uměním

5. a 6. ročník

Žák:

- respektuje chování v kolektivu, klesá závislost na autoritě učitele, kterého vnímá jako partnera, je schopen vyjádřit svůj názor i respektovat názory ostatních členů skupiny
- ovládá širší paletu vyjadřovacích prostředků v kresbě, malbě, grafice, prostorové tvorbě
- je seznámen se základy fotografie, objektovou a akční tvorbou a novými médii
- bezpečně používá nástroje, materiály a vybavení

- dodržuje pravidla
- vyhledává náměty a inspiraci v uměleckých dílech, architektuře
- sám navazuje ze zájmu vztah k umění, hledá souvislosti mezi uměleckým dílem a výtvarným projevem
- při práci s uměleckým dílem hledá a pojmenovává základní obrazové prvky a kompoziční přístupy
- osvojuje si schopnost výtvarné výpovědi - jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjádření
- zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé

7. ročník

Žák:

- vnímá učitele jako partnera, je citlivý k potřebám ostatních, umí posoudit míru svých možností a cíleně s nimi zacházet
- vědomě volí škálu vyjadřovacích prostředků v kresbě, malbě, grafice, prostorové tvorbě
- zachycuje realitu způsobem odpovídajícím jeho individuálním schopnostem
- orientuje se v hlubším poznání vybraných grafických technik
- individuálně si vybírá podněty z oblasti výtvarné kultury
- prakticky ověřuje a postupně využívá kompoziční principy v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě
- osvojuje si různé možnosti vystižení přírodních tvarů vhodnými výtvarnými technikami
- seznamuje se s různými typy zobrazení a učí se je vnímat v historických souvislostech
- orientuje se ve výtvarných směrech dějin výtvarného umění i současné tvorby
- ukončí studium I. stupně veřejnou prezentací portfolia vlastních prací – výstavou

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

Základní studium II. stupně

1. - 4. ročník

Student:

- podílí se na utváření pravidel týmové spolupráce, uplatňuje je, diskutuje, respektuje různá hlediska, umí se poučit, je schopen vlastní postup obhájit nebo změnit
- ovládá způsoby výtvarného myšlení a vyjadřování na úrovni samostatně pojeté tvorby, stává se nezávislou samostatnou osobností
- je otevřený odlišnostem, argumentuje, prezentuje práci vlastní i druhých, včetně uplatnění nových informačních technologií
- v přírodě, technických výtvorech i výtvarných dílech hledá, analyzuje skryté a tušené zákonitosti výtvarných projevů
- pracuje se světlem a barvou v konkrétním prostředí a prostoru, hledá historické paralely
- chápe obecně užívané termíny, znaky, symboly, využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrakci, rozlišuje i propojuje obsah i formu, originálně řeší

- výtvarné problémy, experimentuje
- hlouběji zkoumá charakter i psychický účín barev, jejich symbolické významy
  - své dovednosti a vědomosti uplatňuje při návrzích designu jednoduchých předmětů
  - zachází tvůrčím způsobem s elektronickými médii jako dalším prostředkem výtvarné kultury
  - používá dostupné informační zdroje a osobitě je aplikuje
  - na základě výtvarných zkušeností i studia chápe, že svět lze zpřítomnit různými způsoby např. figurací, abstrakcí, deformací, stylizací
  - orientuje se v současném dění v oboru i v širších souvislostech, správně používá odbornou terminologii
  - **prezentuje své portfolio na výstavě absolventských prací**

6. 2. 2 FOTO – škola vidění

Záměrem je studenty:

- vybavit teoretickými i praktickými dovednostmi pro pozorování okolního světa a vytvoření vizuální prezentace, která by zprostředkovala zprávu divákům. Při fotografické praxi každý hledá vlastní cestu sdělení pomocí využití kreativity, inspirace, improvizace na dané téma, spolupráce ve skupině.
- naučit vnímat námět a realizaci námětu jako postupný proces. Někdy toto hledání může mít větší význam, než finální výstup.
- naučit podívat se na výsledek jako na novou skutečnost
- vést k pochopení významu záběrů, jejich vzájemnému propojování, vést divákovu mysl
- naučit je skladebně přemýšlet, vytvářet obrazové cykly s vypovídající hodnotou
- vnímat detail i celek, kontrast, soulad, světelnou náladu, prostor, konstrukci, povrchy, materiály, linie, tvary, barvy, pohyb, klid, napětí, uvolnění, symboly, spojení, rozpojení, připojení pohybu a času
- Nic z toho by však nefungovalo bez nutného spojení linie OKO - MOZEK.
- Některé fotografické práce by měly vznikat v návaznosti na akce školy - koncerty, výstavy, taneční představení.
- Vychází z RVP ZUŠ.
- Základem vzdělávací oblasti je výtvarná tvorba. Citlivá percepce okolního světa prostřednictvím lidského oka, citu a fotografie. Recepce a reflexe výtvarného umění a vlastní fantazie.

Digitální fotografie

Postupné vzdělávání v oblasti digitálního zpracování obrazu a jeho využití ve výtvarné praxi. Obraz jako sdělení, obraz jako informace, obraz jako emotivní vyjádření, vzájemné vazby s přesahem do ostatních výtvarných oborů a oblasti multimediální.

Učební plán Digitální fotografie

Přípravné studium

Předmět	1. r.
Přípravná digitální fotografie	2
Celkem	2

Základní studium I. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Digitální fotografie	3	3	3	3	3	3	3
Celkem	3	3	3	3	3	3	3
	21						

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Digitální fotografie	3	3	3	3
Celkem	12			

Studium pro dospělé:

Studium pro dospělé je realizováno minimálně dvěma vyučovacími hodinami týdně. Obsah vzdělávacího předmětu je zpracován v individuálním plánu a zanesen učitelem do pedagogické dokumentace.

Učební osnovy vyučovaciho předmětu: Digitální fotografie**Přípravné studium**

Žák:

- umí pracovat s digitálním fotoaparátem, optikou
- seznámí se s následnou prací s fotografiemi na PC
- postupně začne rozlišovat možnosti a vlastnosti digitálního zobrazování
- používá základní vyjadřovací prostředky fotografické tvorby
- umí využívat stativu, ale i reportážní kamery
- rozlišuje velikost úhlu záběrů, nejprve jako výřez skutečnosti, později ve vazbě na prostor
- umí řešit barvu, tvar, linii, kompozici a povrchy materiálů
- orientuje se v proměnách denního světla v závislosti na fotografovaných motivech
- k motivu a jeho zobrazení přistupuje primárně jako k černobílé fotografii již při zrodu snímku
- naučí se zobrazovat složku informativní a emotivní tak, aby dokázal zobrazit svoji myšlenku
- dovede hodnotit a mluvit o práci vlastní i svých spolužáků
- seznámí se s přírodou i významnou architekturou ve svém okolí
- navštíví v průběhu roku nejméně dvě výstavy
- hlavním výstupem by měl být probuzený žák k citlivému vnímání měnícího se okolí, který bude mít chuť pokračovat ve fotografické tvorbě

Učivo:

- základní technické možnosti digitálního zpracování obrazu
- základní dovednosti s fotografií na PC
- cílená volba prostředků ovlivňujících obrazový záznam

Témata:

- krajina a krajinný detail
- zátiší v exteriéru i interiéru
- portrét
- fotografování živočichů
- architektura s vazbou na přírodu

- ozvláštňení skutečnosti, provokování diváka, humor

Techniky:

- základní technikou je HRA, kterou hraje s nimi současně pedagog
- volba ohniskové vzdálenosti objektivu vzhledem k zobrazované skutečnosti
- makro snímky přírody
- prostor modelovaný světlem a barvou
- optické pomocné prvky napomáhající ozvláštňení a deformace obrazu
- základy animační techniky, jednoduché příběhy
- volba citlivosti vzhledem k prostředí a výsledné zrnitosti

Základní studium I. stupně

1. - 3. ročník

Žák:

- umí pracovat s digitálním fotoaparátem, optikou, základními grafickými editory
- rozlišuje možnosti a vlastnosti digitálního zobrazování
- používá základní vyjadřovací prostředky fotografické tvorby
- umí využívat stativu i reportážní kamery
- rozlišuje velikost úhlu záběrů
- barva, tvar, linie, kompozice, zobrazování informativní a emotivní tak, aby dokázal zobrazit svoji myšlenku
- používá i řemeslně náročnější fotografickou techniku, jako je volba barevných prostorů, práce s teplotou chromatičnosti, použití velmi krátkých a dlouhých expozic
- dokáže vnímat a hodnotit nejen vlastní práci, ale i výsledky svých spolužáků
- umí nahlížet na práce profesionálních fotografů napříč fotografickými žánry a historií
- nebojí se hodnotit a mluvit o práci svých spolužáků
- má přehled o nejvýznamnějších uměleckých památkách ve svém okolí
- navštíví v průběhu roku nejméně dvě výstavy

Učivo:

- základní technické možnosti digitálního zpracování obrazu
- grafické editory a jejich použití
- cílená volba prostředků ovlivňujících obrazový záznam

Témata:

- krajina
- zátiší
- portrét
- ozvláštňení skutečnosti, provokování diváka, humor

Techniky:

- volba ohniskové vzdálenosti objektivu vzhledem k zobrazované skutečnosti
- vrstvy v editoru a jejich použití
- barevný prostor, barevná skvrna
- optické pomocné prvky napomáhající ozvláštňení, deformace obrazu
- základy animační techniky, jednoduché příběhy

- volba citlivosti vzhledem k prostředí a výsledné zrnitosti

4 . - 5. ročník

Žák:

- zná další fotografické techniky a rozlišuje jejich vlastnosti, např. skenování předloh, jasový rozsah obrazového záznamu, koláže
- vědomě používá obrazotvorné prvky (barevná perspektiva, prostor, světlo, barvy, struktura apod.)
- poznává jejich vlastnosti a vztahy (podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, pohyb apod.)
- dokáže pozorovat realitu a přetvořit ji do výtvarné podoby
- práci si umí rozplánovat a dodržuje technologické postupy
- dokáže sám sebe vnímat jako autora a porovnává se se spolužáky
- navštěvuje tematické výstavy a dokáže si vytvořit vlastní názor
- orientuje se v základních uměleckých směrech a slozích
- používá správnou výrazovou terminologii a výtvarné pojmy
- na základě vlastních zkušeností a diskuzí si vytváří vlastní výtvarný názor, dokáže formulovat výtvarný styl nebo tvorbu konkrétního fotografa
- umí respektovat názory pedagoga, ale i o nich diskutovat, pakliže jsou odlišné

Učivo:

- využití jasového rozsahu snímacího prvku ve výtvarné praxi
- geometrická optika a její vlastnosti vzhledem k obrazové stylizaci

Témata:

- krajina a její optická stylizace
- reportáž
- makro jako výtvarná disciplína
- architektura

Techniky:

- snímání s bleskem – světlo přímé a odražené, rozptýlené, hlavní a doplňkové
- předsádky, mezikroužky
- animační techniky

6 . - 7. ročník

Žák:

- zná pokročilé fotografické techniky a cíleně je používá k tvorbě – například kombinaci více obrazů a to i z jiných zdrojů (kresba, plastika)
- vědomě používá technické dovednosti pro umocnění výsledného obrazu
- umí kriticky zhodnotit práce kolegů i jejich názory
- používá systematický přístup k budoucímu dílu a je schopen obhájit jeho výsledné vyznění v diskusi
- **ukončí studium I. stupně veřejnou prezentací portfolia vlastních prací – výstavou**

Učivo:

- spojování obrazů pomocí maskování
- barevné korekce v praxi
- adjustace výsledného obrazu, výběr fotografií pro výstavu – soliterní díla i soubory fotografií tvořící cyklus

Témata:

- obrazová koláž
- portrét s rekvizitou
- barevná perspektiva obrazu
- černobílý obraz – jako výchozí i finální pohled na zobrazovanou skutečnost

Techniky:

- masky a vrstvy v editaci obrazu, reálné masky před objektivem
- vytvoření adjustace obrazu v editoru

Základní studium II. stupně**Přípravný ročník II. stupně**

V přípravném ročníku postupují studenti s ohledem na jejich individuální schopnosti podle studijního plánu 1. -3. ročníku I. stupně.

1. - 2. ročník

Student:

- rozlišuje a umí propojovat formu s obsahem
- vědomě používá vhodné výrazové možnosti digitální zobrazovací technologie
- samostatně řeší výtvarné problémy
- pracuje s emotivním zobrazováním reality
- při tvorbě využívá analýzu, posuny významu, syntézu, abstrahování a orientuje se v oblasti fotografického obrazu s ohledem na historické souvislosti a provázanost s dalšími výtvarnými obory

Učivo:

- světelná konstrukce a její použití, modelace světlem
- struktura obrazu a její výtvarné využití
- spojování obrazů

Témata:

- portrét v umělém světle, autoportrét
- obraz se zvýrazněnou strukturou
- luminografie

Techniky:

- blesky, reflektory – fixní světelné zdroje
- extrémní citlivost
- světelný zdroj v pohybu

3. - 4. ročník

Student:

- pracuje samostatně, vybírá si námět, který je mu blízký a je schopen formulovat a obhajovat své názory
- dokáže si vybrat výtvarnou techniku pro dané téma
- ovládá technologický postup vybrané techniky
- k dané oblasti používá správnou terminologii
- inspiruje se současným výtvarným uměním a chápe jej v širších souvislostech
- sebereflexe - uvědomuje si svůj vývoj a pokroky, dokumentuje si svoji tvorbu
- dokáže prezentovat svoje výtvarné dílo, volí vhodnou instalaci, adjustaci
- **ukončí studium II. stupně veřejnou prezentací portfolia vlastních prací – výstavou**

Učivo:

- polarizované světlo ve výtvarné praxi
- extrémně krátké a dlouhé expozice, pohyb a kresba světelným zdrojem
- krajinné plány, jejich zdůraznění světlem, umístění horizontu, dominantní prvek
- respektování rázu krajiny
- proměny osvětlení v krajině během dne a ročního období, barevná teplota, charakter
- zpětný scénář jako učební pomůcka stříhové skladby a možnost vytvoření si vlastního nástroje k hodnocení audiovizuálního díla

Témata:

- noční scéna
- krajinný detail
- urbanistické celky
- soliterní architektura

Techniky:

- spojování odstupňovaných expozic do jednoho obrazu
- polarizační filtr a jeho kombinace s jinými filtry
- korekce, odstranění zkreslení obrazu

6. 3 Taneční obor

Vzdělávací obsah tanečního oboru vychází ze dvou vzdělávacích oblastí **Taneční tvorba a Recepte a reflexe tanečního umění.**

Charakteristika tanečního oboru

V tanečním oboru nabízíme výuku tance jako zážitku, který se stává součástí životní filosofie a životního stylu.

Hlavní důraz je kladen na celistvost taneční výchovy, která vede k propojení intelektuální, emocionální a fyzické sféry člověka.

Není pro nás rozhodující, zda se žák stane profesionálním tanečníkem či nikoliv.

Podstatný je proces studia tance a rozvíjení vyjadřovacích schopností.

Pracujeme s pohybem založeným na zákonech lidského pohybu.

Snahou je zachovat žákům jejich přirozenost, hravost, dále rozvíjet jejich fantazii a dovést je k vlastní tvorbě.

Vedeme je k vzájemné úctě a přátelství, ke společné radosti z prožitku, toleranci k chybám druhého, k odpovědnosti za sebe i za celek.

Studijní zaměření Lidový a Současný tanec

Učební plány

Přípravné studium	1. r.	2. r.	1. přípravný/II.
Lidový a Současný tanec			4-6
Přípravná taneční výchova	1	1	
Celkem	1	1	4-6

Poznámky k učebnímu plánu přípravného studia Přípravné taneční výchovy

- do 1. ročníku přípravného studia jsou přijímáni žáci od 5 let
- do 2. ročníku přípravného studia jsou přijímáni žáci od 6 let

Základní studium I. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Taneční praxe	0,5	0,5	1	1	1	1	1-2
Taneční průprava	1	1					
Současný tanec			1	1	1	1	1-2
Lidový tanec	0,5	0,5	1	1	1	1	1
Práce v souboru Pramínek	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový týdenní počet hodin	2,5	2,5	3,5	3,5	3,5	3,5	4-6
	21,5						

Poznámky k učebnímu plánu

- do předmětu Práce v souboru Pramínek mohou být zařazeni i mladší žáci 1. a 2. roč. I. stupně

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Lidový tanec	1	1	1	1
Práce v souboru Pramínek	1	1	1	1
Současný tanec	2-3	2-3	2-3	2-3
Celkový týdenní počet hodin	4-5	4-5	4-5	4-5
	16-17			

Učební osnovy vyučovacích předmětů tanečního oboru:

Přípravné studium

Vyučovací předmět: Přípravná taneční výchova

Žák:

- pohybem reaguje na rytmické, dynamické i melodické impulzy
- snaží se napodobit a opakovat po učiteli protahovací a průpravné cviky i akrobatické prvky
- pohybuje se po prostoru mezi překážkami
- interpretuje taneční a dětské lidové hry

Základní studium I. stupně

1. ročník

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Žák:

- osvojuje si ukázání pomocných míst i navození tělesných pocitů pro správné držení těla v základních polohách na místě
- pojmenuje jednotlivé části těla – pánev, trup, páteř, hlava, dolní a horní končetiny
- osvojuje si základní taneční kroky – poskok, cval, běh, přísunný krok
- dovede se pohybovat v prostoru po křivkách, jak jednotlivě, tak v zástupu a v řadách
- reaguje na základní změny tempa v hudbě – pomalu, rychle, dynamické změny - silně, slabě
- osvojuje si vytleskávání rytmu dvou, tří a čtyřslabičných slov a říkadel
- zdokonaluje své pěvecké schopnosti
- při improvizaci dokáže jednoduchým spontánním způsobem pohybově ztvárnit náměty čerpané z přírody, každodenního života, pohádkového světa

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- zvládá dětské taneční hry
- dokáže ohodnotit provedení (správné držení těla) a celkový taneční projev svých spolužáků při drobných úkolech a snaží se vyvozovat závěr pro sebe samotného
- účastní se jednoduchých veřejných vystoupení

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Žák:

- se seznamuje s držením těla a paží (vbok)
- učí se jednoduché pérování vahou ve dvoudobém i třídobém taktu na místě, z místa
- poznává poskočný krok, krok přísunný, cvalový
- zdokonaluje schopnosti a dovednosti rytmické, vokální - formou dětských lidových her a tanců, s nimiž se seznamuje

2. ročník

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Žák:

- dle svých schopností zvládá optimální držení těla v základních polohách ve statické i kinetické podobě
- zvyšuje svoji pružnost, koordinaci pohybu, aktivní pohyblivost
- rozliší a uplatňuje vedený a kyvadlový pohyb paží
- umí poskok, cval, koníčkový přeskok, v různých krátkých kombinacích těchto kroků, zdokonaluje obraty a otáčky
- obohacuje pohyb o různé druhy tempa, rytmu a dynamiky
- po prostoru se pohybuje po přímých i oblých drahách jednotlivě, ve dvojicích, v řadách i zástupu
- umí reagovat na změny v hudbě: zesilování - zeslabování, zpomalování - zrychlení
- hodnotí postavení těla při provádění pohybových úkonů
- při improvizaci se vyjadřuje převážně spontánně a náměty čerpá z krátkého textu, obrázku, přírody, každodenního života, umí vyjádřit náladu při poslechu živé hudební skladby

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- seznamuje se s pohybovými hrami s náčiním a uplatňuje vědomosti a dovednosti v nabyté taneční průpravě
- dovede tanečně ztvárnit krátké hudební skladby, na jejichž tvorbě se podílí a dokáže je prezentovat při veřejném vystoupení
- dokáže vlastními slovy ohodnotit viděný taneční projev svých spolužáků jak v hodinách při taneční průpravě nebo tvorbě, tak z nahrávky
- učí se vybrané dětské lidové hry a tance

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Žák:

- dle svých schopností zvládá držení těla a paží (v bok)
- seznamuje se s jednoduchým pérováním vahou ve dvoudobém a třídobém taktu na místě i z místa, s podřepy, dřepy a výpony
- poznává a rozlišuje chůzi hladkou (přirozenou) a pérovanou (houpavou) ve

dvoudobém a třídobém taktu, přirozený běh

- umí poskočný, přísunný, přeměnný a cvalový krok, otáčení na místě
- zdokonaluje schopnosti a dovednosti rytmické a vokální formou dětských lidových her a tanců, s nimiž se seznamuje

3. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- uplatňuje své znalosti zásad pro optimální držení těla v polohách na místě i v pohybu z místa
- uvědoměle ovládá jednotlivé svalové skupiny
- prohlubuje rytmické, dynamické a prostorové cítění
- po prostoru se pohybuje různými druhy chůze a běhu, poskočným krokem (vpřed, vzad, s přednožováním), cvaem (vpřed, stranou), v kombinaci s obraty, otáčkami, přeskoky, výskoky ve dvojicích, trojicích a skupině, dále pak v řadě, zástupu i jednotlivě a vytváří oblé, přímé i lomené půdorysné dráhy
- zdokonaluje opakování po učiteli pomocí hry na tělo a Orffových nástrojů dvoudobé, třídobé a čtyřdobé takty s uplatněním synkopy a tečkovaného rytmu
- zaznamená a umí vyjádřit rozdíl v tónině durové a mollové
- vyjádří pohybem náladu drobných hudebních skladeb a ztvární vlastní náměty čerpané z přírody, zvířátek, pracovních činností, pohádkových postav

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Žák:

- uplatňuje druhy chůze a běhu v různém tempu, ve dvoudobém a třídobém taktu
- druhy chůze a běhu obměňuje s potlesky, podupy vpřed, vzad, s obraty a otáčkami
- v prostoru se dovede pohybovat jednotlivě, ve dvojici, v trojici a ve skupině, volně, v řadách, v kruhu
- umí krok přísunný vpřed, vzad, ve dvoudobém taktu, cvalový krok vpřed, vzad, stranou, polkový hladký vpřed, vzad a dokáže je vzájemně kombinovat
- učí se poskok řezankový a dvojřezankový
- seznamuje se s prvky českých lidových tanců se zřetelem k charakteristickému stylu provedení
- dokáže podpořit taneční projev slovem a zpěvem lidových písní
- ovládá dětské lidové taneční hry

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- se pohybuje s náčiním, uplatňuje získané dovednosti v praxi
- tanečně vyjádří drobné hudební skladby
- učí se kolektivní pohybové a prostorové souhře
- rozvíjí pohybovou fantazii a tvořivé schopnosti, aktivně se podílí na tvorbě a interpretaci krátkých etud a dokáže hodnotit u svých spolužáků technické provedení, zejména z hlediska správného držení těla, pohybovou fantazii a výrazovou opravdovost
- podílí se na tvorbě a interpretuje společnou choreografii před diváky v rámci žákovského koncertu, taneční přehlídky apod.

4. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- umí zopakovat jednoduché pohybové vazby v nízkých polohách: leh, sed, klek, se změnou polohy těžiště s vedeným pohybem paží
- na volnosti zopakuje na místě krátké jednoduché vazby vedených i švihových pohybů trupu a horních a dolních končetin se změnou polohy těžiště
- dokáže se pohybovat po prostoru chůzí se sníženým i zvýšeným těžištěm, během s dostředivým a odstředivým sklonem trupu, poskočným a cvalovým krokem v kombinaci s otáčkami, obraty a skoky
- reaguje na jemnější dynamické odstíny v hudbě pp, p, mf, f, ff, umí vyjádřit pohybem crescendo a decrescendo
- umí reagovat pohybem a hrou na rytmické nástroje na různá tempa a na jejich změny
- zvládá rytmická cvičení ve dvou, tří a čtyřdobém taktu s uplatněním tečkovaného rytmu
- při improvizaci vyjádří náladu drobných hudebních skladeb i svých námětů vlastním, pravdivým, spontánním způsobem a uplatní získané dovednosti a vědomosti nabyté při průpravných cvičeních

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Žák:

- uplatňuje kombinaci již naučených základních kroků chůze, běhu, s kroky poskoğu, cvalu, přísunu a polky se změnou směru vpřed - vzad, spolu se změnou tempa
- dokáže tyto kroky tančit ve dvojici, trojici i skupině v různém prostorovém řešení – v řadách, zástupu, po diagonále, v kruhu a kroužcích
- doplňuje si kroky přísunné o střídostanný krok ve dvou a třídobém taktu, kroky cvalové na hladké a skočné, krok polkový v otáčce
- umí krok poskočný a dvojposkočný, vzájemně je kombinuje i s krokem polkovým hladkým a v otáčce
- zvládá rytmická cvičení ve dvou a třídobém taktu s tlesky, podupy, dupy, a slovem na místě, z místa v kombinaci s různými tanečními kroky
- propojuje taneční projev se zpěvem lidových písní
- zvládá základní prvky českých lidových tanců se zřetelem k charakteristickému stylu provedení

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- se dovede v rámci drobných etud při hodinách vyjádřit pohybem samostatně, ve dvojici nebo v malé skupině a ostatní žáci jsou diváci, kteří pak hodnotí jejich výrazovou opravdovost a taneční provedení úkolu

5.ročník**Vyučovací předmět: Současný tanec**

Žák:

- podle svých možností interpretuje delší pohybové vazby na místě i na volnosti s přecházením do různých poloh, které jsou doprovázeny švihovými, vedenými či vlnivými pohyby paží a trupu
- využívá základních znalostí o anatomii pohybu, aplikuje je na sobě samém (dospěl tým k hlubšímu sebepoznání a uvědomění si vlastních pohybových možností)

- dokáže provést daný pohybový motiv v různých dynamických odstínech a v různých tempech
- zvládá rytmická cvičení ve dvou, tří a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly, synkopy
- podílí se na tvorbě choreografie a hledá s pedagogem i spolužáky pohybové a výrazové prostředky, aby byly v souladu s tématem, které jsou mu blízké a rozumí jim
- je schopen podle svých možností pravdivého a přirozeného vyjádření při interpretaci

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Žák:

- učí se krok sousedské hladké a vyšlapávané, dále krok patošpičkový a krok dvojpolkový, troj a čtyřdup
- doplňuje si krok polonézový, příklepový, mazurkový
- spojuje rejdivání s krokem polkovým, s krokem sousedské
- obohacuje své znalosti novými lidovými hrami a tanci z oblasti Čech

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- ohodnotí pohybové provedení zadaného úkolu spolužáků z hlediska správného držení těla, souladu dynamiky pohybu, hudby a rytmu
- prezentuje se veřejně při společné choreografii na veřejných vystoupeních
- rozezná základní taneční styly (lidový tanec, klasický tanec, současný tanec), sám se účastní jako divák různých tanečních představení
- zhodnotí viděné dílo (sdělnost, zda pochopil o čem to bylo, které pohybové prvky se mu líbily, zda byly účelně zvoleny) a diskutuje o něm
- sleduje záznamy z vlastního vystoupení a svými slovy svůj výkon ohodnotí zejména z hlediska správného držení těla, výrazové pravdivosti a celkového tanečního dojmu

6.ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- interpretuje nejrůznější pohybové úkoly se střídáním poloh pohybového centra obsahující švihy, vlny, skoky, otáčky, ve svislé poloze na místě i z místa
- reaguje pohybem na zvuky z okolí, zvuky vytvářené spolužáky i své vlastní
- řeší samostatně při improvizaci na hudbu i bez hudebního doprovodu drobné prostorové a rytmické úkoly a podle potřeby využívá rytmické nástroje a náčiní
- sám vytvoří krátké pohybové vazby na základě zadaných pohybových prvků a rytmu

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Žák:

- umí druhy chůze v kombinaci s dalšími tanečními kroky, s tlesky, dupy, zpěvem
- doplňuje si další taneční kroky – třásáky, krok obkročákový, skočné, sousedské přisunné
- seznamuje se s mateníky, taneční projev propojuje se zpěvem lidových písní

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- se velkou měrou podílí na tvorbě choreografie – vyjadřuje se k volbě hudby, přemýšlí nad obsahem choreografie, řeší v ní vztahy v rámci skupiny, pohybové a výrazové prostředky, diskutuje o kostýmech a osvětlení, spolupracuje s pedagogem

- vytvoří vlastní etudu se zadanými prvky ve svém tempu a zvoleném rytmu
- účastní se veřejných tanečních vystoupení

7. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- interpretuje probrané pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby ve všech přízemních polohách, u tyče, na volnosti i v pohybu z místa s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- ví, odkud pohyb vyšel a zda je prováděn švihem, tahem, pádem, tlakem, nárazem
- je si vědom svých pohybových možností a ví, jak je rozvíjet a odstraňovat své nedostatky
- dokáže pohybem reagovat na změny tempa, dynamiky
- při improvizaci v etudách řeší přiměřené prostorové, rytmické a výrazové úkoly (jednotlivě i ve skupinách) a podle potřeby využívá rytmické nástroje, hlasový projev, náčiní

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Žák:

- zvládá kalamajkový krok s příklepy a přeměnným krokem
- zvládá mateníky, taneční projev propojuje s zpěvem lidových písní
- snaží se uplatnit i dvojhlas
- seznamuje se s točivými kroky na místě i z místa
- seznamuje se se základními prvky lidových tanců z oblasti Valašska a Lašska s vybranými tanečními hrami i lidovými písněmi z této oblasti

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- dokáže předvést výstup na dané téma, přičemž se nebojí vložit něco ze sebe a využívá získaných dovedností
- diskutuje a spolupodílí se na celkové tvorbě choreografie – používá prvky záměrně, drží se výrazové linie, jeho výraz je pravdivý, chápe téma choreografie, hodnotí dílčí výsledky své i ostatních, umí vyhodnotit, kde udělal chybu a dokáže se z ní poučit
- navštěvuje taneční představení a umí ho vlastními slovy ohodnotit – přemýšlí o choreografickém díle, vyjadřuje své pocity, dokáže říci, o čem bylo a rozpozná různé taneční styly

Základní studium II. stupně

Přípravný ročník II. stupně

V přípravném ročníku postupují studenti ve studiu s ohledem na jejich individuální schopnosti a dovednosti podle studijního plánu pro 1. roč. II.stupně.

1.ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Student:

- ovládá základy taneční techniky Duncan
- při hodinách improvizace užívá pohybové principy této techniky a studuje pohyb ve vztahu k vnějšímu prostoru a času
- pracuje s partnerem ve vzájemném naladění, citlivém vnímání, střídavě v roli vedené a vedoucí, předávání váhy a vyvěšování
- samostatně vytvoří pohybovou frázi na dané téma i krátkou kompozici
- podílí se na tvorbě choreografie, aktivně se zapojuje při hledání pohybového a prostorového řešení díla
- zúčastňuje se veřejných vystoupení, tanečních přehlídek apod.
- zapojuje se do diskuze při hodnocení úkolů při tvorbě spolužáků, vlastní, nebo viděného díla v rámci tanečního představení
- přijímá pozitivně připomínky svých spolužáků při řešení dílčích úkolů

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Student:

- navazuje a rozšiřuje si znalosti ze studia na I. stupni
- dále obohacuje základy lidových kroků z oblasti Valašska, Lašska
- zvládá jednokročku, dvojkročku s tlesky, dupy
- zvládá točivé kroky v různém tempu na místě, z místa
- seznamuje se s vybranými lidovými tanci z této oblasti spolu s poznáváním hudebního materiálu
- prokládá svůj taneční projev zpěvem lidových písní i v dvojhlase
- zúčastňuje se veřejných vystoupení, tanečních přehlídek a festivalů
- poznává hlouběji naši národní kulturu

2.ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Student:

- obohacuje své dovednosti a znalosti v Duncan technice
- objasní pojem „vnitřní a vnější prostor“
- orientuje se ve stavbě lidského těla a poznatky uplatňuje v jednoduchých přízemních vazbách postupného a spirálového pohybu
- při hodinách taneční improvizace pracuje s dynamickými stupni pohybu a uvědomuje si jejich vliv na kvalitu pohybu
- chápe pojem „inspirační zdroj“ a pracuje s hudební předlohou jako se zdrojem inspirace pro hledání, rozšiřování a obohacování vlastního pohybového slovníku
- aktivně se zapojuje při tvorbě choreografie, zejména při hledání pohybového řešení daného tématu
- prezentuje společně vytvořenou choreografii při veřejných vystoupeních

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Student:

- je schopen vytvořit vazbu daných kroků z oblasti Čech, Moravy
- zapojuje se do diskuse při hodnocení zadaných úkolů při tvorbě spolužáků či viděného díla v rámci tanečního představení
- učí se chápat hlouběji lidovou hudbu, dobře se orientuje v nejrůznějších úpravách a stylizacích
- zaměřuje se na oblast, ve které se jeho škola nachází, na svůj region i jinou oblast hlouběji a zpracovává její tance

3.ročník**Vyučovací předmět: Současný tanec**

Student:

- využívá dovednosti a znalosti taneční techniky Duncan s důrazem na čisté provedení pohybu dle svých schopností a dispozic
- uplatňuje anatomické znalosti hybnosti těla
- citlivě vnímá skupinu, které je součástí a pracuje na vzájemných vztazích ve skupině jak na kvalitativní úrovni (partnerství, dominance, subdominance atd.), tak na úrovni kvantity (dua, tria, skupina a jednotlivec atd.)
- využívá poznatky týkající se obsahu a formy pohybového sdělení
- samostatně nebo ve skupině pohybově ztvárňuje vlastní nebo někým navržené téma, předvede jej a diskutuje o zvolených pohybových prostředcích z hlediska obsahu a formy díla

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Student:

- si nadále rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku, prohlubuje si hudební cítění, smysl pro taneční formu a pohybovou souhru
- zvládá kroky lidových tanců, rozvíjí a propracovává české a moravské (slovenské) tance v nejčistším provedení
- snaží se studovat a získat materiály lidových tradic v místě bydliště a jeho okolí
- aktivně se podílí a spoluúčastní oslav a zvykosloví během celého kalendářního roku v obci a jejím okolí

4.ročník**Vyučovací předmět: Současný tanec**

Student:

- zopakuje podle vzoru náročnější pohybové vazby se střídáním úrovní těžiště v prostoru a s rozdílnou dynamikou
- umí sám vytvořit pohybovou vazbu, která je výsledkem jeho dovednosti a znalosti osvojené techniky
- při improvizaci využívá své znalosti principů pohybu, které získal při studiu a dbá na čistotu pohybového provedení, je schopen však také experimentovat a hledat nový způsob provedení pohybu
- chápe improvizaci jako neoddělitelnou a základní část tvůrčího procesu na cestě k vytvoření choreografického díla
- hledá vlastní inspirační zdroje, které se stávají látkou pro hledání a rozšiřování

- vlastního pohybového slovníku a dává příležitost k využívání fantazie a představivosti
- používá kompoziční prvky - pohybový motiv, věta, téma
- vytvoří samostatně či ve skupině kompozici dle vlastního nebo někým navrženého tématu s vlastním pohybovým, prostorovým, hudebním a kostýmním řešením a prezentuje je na veřejnosti jako autorskou tvorbu
- příležitostně navštěvuje taneční semináře, při kterých si prohlubuje nebo získává nové poznatky z oblasti taneční techniky, improvizace či kompozic

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Student:

- propracovává české, moravské tance ve složitějších formách nebo stylizacích
- je schopen využít všechny své znalosti a dovednosti, které získal během celého studia lidového i současného tance k vytvoření svého pohybového slovníku i svého tanečního projevu
- snaží se vytvořit svou vlastní choreografii, kterou nastuduje se svými spolužáky, užije ji při veřejných vystoupeních
- dále se aktivně podílí a účastní kulturního dění v obci i jiném okolí
- příležitostně navštěvuje taneční semináře, při kterých si prohlubuje nebo získává nové poznatky z oblasti lidového tance, folkloristiky, etnografie

Vyučovací předmět: Práce v souboru Pramínek

Práce v souboru Pramínek navazuje ve všech ročnících na učivo předmětu Lidový tanec. Stává se taneční praxí lidového tance, jde o kolektivní výuku.

Podle věku, počtu žáků, jejich schopností, dovedností i zájmu, se určuje náplň obsahu předmětu, který se teprve během roku vytváří.

Určujícími prvky náplně mohou být i mimo jiné lidové obyčeje kalendářního roku (Vánoce, vynášení Moreny, Velikonoce, masopust atd.).

Dává prostor pro přípravu různých druhů interních i veřejných představení, přehlídek a soutěží i pro jiné příležitosti.

Folklorní soubor Pramínek spolupracuje s hudebním oborem - lidovou kapelou.

Je předmětem pro žáky tanečního i hudebního oboru.

Nemá povahu svébytného studijního zaměření, ale je zařazen do mezioborového, dlouhodobého projektu školy.

Pozn.:

V rámci předmětu Současný tanec II. stupně je zahrnuta taneční praxe, která na něj organicky navazuje, především improvizací, tvorbou a základy kompozice. Na výuku je vyčleněna 1 h. týdně, přičemž je možno vyučovat blokově v delším časovém úseku.

7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- **Naše škola vítá všechny zájemce, kteří prokážou nezbytné předpoklady potřebné pro přijetí do kteréhokoli uměleckého oboru.**
- Do této kategorie jsou žáci zařazováni ředitelkou školy na základě vyjádření a žádosti rodičů, doporučení učitele a na základě **speciálně pedagogického vyšetření nebo psychologického vyšetření školského pedagogického zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, pedagogické centrum) nebo na základě doporučení lékaře.**
- **Tito žáci jsou pak vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy.**
- **Škola těmto žákům vytvoří takové podmínky, aby mohli úspěšně plnit vzdělávací plány obsažené v ŠVP s ohledem k jejich možnostem a potřebám. Při výuce těchto žáků předpokládáme a vítáme co nejužší spolupráci s rodiči.**
- Minimální hodinová dotace výuky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k omezení žáka. Případné zvýšení hodinové dotace se poznačí do rozvrhu hodin, do třídní knihy a do individuálního studijního plánu.

8. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

- Škola je schopna vytvořit podmínky ve všech oborech pro výuku mimořádně umělecky talentovaných žáků.
- Tito žáci jsou vyučováni podle individuálního studijního plánu, který je přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka, je zanesen v třídní knize, navržen učitelem a schválen ředitelkou školy.
- Do této kategorie jsou žáci zařazováni ředitelkou školy na doporučení učitele a na základě mimořádných studijních výsledků, jakými jsou – úspěchy na soutěžích, účast na výjimečných koncertech, vystoupeních, výstavách, mimořádně aktivní účast na mezinárodních projektech apod.
- Těmto žákům může být přidělena vyšší hodinová dotace na jeden školní rok. Toto zvýšení navrhuje učitel a schvaluje ředitelka školy. Zvýšení hodinové dotace se poznačí do rozvrhu hodin, do třídní knihy a do individuálního studijního plánu.

9. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

9. 1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáka slouží k motivaci a komunikaci, ne k pouhému posouzení.

Hodnotíme celý vyučovací proces a jeho úspěchy, neúspěchy a úskalí a to různými prostředky, kterými jsou: známka, ústní hodnocení, písemné hodnocení, sebehodnocení. Hodnocení žáka věnujeme velkou pozornost, ale nepřeceňujeme jeho účinky.

Bereme zřetel na individualitu žáka, jeho studijní schopnosti a možnosti.

Při hodnocení bereme v úvahu i momentální tíživou situaci žáka (nemoc, rozvod, úmrtí v rodině...) a v tuto chvíli hodnocení jeho výkonů zmírníme či na čas přerušíme.

Způsob hodnocení žáků

Klasifikace

Na vysvědčení klasifikujeme jednotlivé předměty známkou:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - uspokojivý
- 4 - neuspokojivý

Celková klasifikace je:

prospěl/a s vyznamenáním

prospěl/a

neprospěl/a

v souladu s Vyhláškou o ZUŠ

Ke klasifikaci – **výborný**

žák:

- splňuje vzdělávací obsah daného ročníku
- prokazuje aktivní a samostatný přístup ke studiu
- prokazuje spolehlivou domácí přípravu
- účastní se koncertů, soutěží a akcí školy

Ke klasifikaci – **chvalitebný**

žák:

- splňuje vzdělávací obsah daného ročníku
- prokazuje aktivní přístup ke studiu
- prokazuje spolehlivou domácí přípravu
- účastní se koncertů

Ke klasifikaci - **uspokojivý**

žák:

- splňuje vzdělávací obsah daného ročníku

Ke klasifikaci – **neuspokojivý**

žák:

- nesplňuje vzdělávací obsah daného ročníku

Průběžná klasifikace

- V hodinách i v hudební nauce je pětistupňová, může ji nahradit slovní hodnocení.
- V hudebním oboru jsou žáci hodnoceni do žákovského sešitu obvykle v každé nebo téměř každé hodině (hlavně žáci 1. stupně základního studia). Průběžně klasifikováni jsou také v hodinách hudební nauky.
- Je možné i zhodnocení práce za delší časový úsek (měsíc, čtvrtletí), hlavně u starších žáků.
- Ve výtvarném a tanečním oboru jsou žáci hodnoceni ústně učitelem v závěru každé hodiny, klasickou klasifikaci nemají. Pololetní a výroční hodnocení odvozují učitelé od splnění vzdělávacího obsahu daného ročníku. Hodnotí také aktivitu, spolehlivost, samostatnost a zájem žáka.

Vysvědčení

- Na vysvědčení je žák hodnocen z mnoha aspektů – výkon, práce v hodinách, domácí příprava, spolehlivost, aktivita, reprezentace školy, výkon u postupových zkoušek apod.
- Vysvědčení za 1. i 2. pololetí dostávají žáci na předepsaných blanketech. V 1. pololetí je možno vydat i opis vysvědčení (dle zvyklostí školy).
- Nemůže-li být žák ze závažných důvodů klasifikován za 1. pololetí, uzavře se tato klasifikace nejpozději do konce 2. pololetí. Nemůže-li být žák ze závažných důvodů klasifikován v 2. pololetí, bude tak učiněno nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Postupová zkouška

- Před koncem každého školního roku vykonají žáci I. stupně prvního až šestého ročníku postupovou zkoušku, jejíž obsah je uveden v kapitole Učební osnovy vyučovacího předmětu v jednotlivých studijních zaměřeních hudebního oboru.
- Postupové zkoušky hodnotí nejméně tříčlenná komise složená z učitelů daného nebo příbuzného předmětu a ředitele nebo zástupce školy nebo vedoucího předmětové komise.
- Znamky se stanovují dohodou mezi členy komise, zapisují se do protokolu a žákovského sešitu. Úspěšné vykonání postupové zkoušky je podmínkou postupu do vyššího ročníku. Znamka z postupové zkoušky nemusí být nutně známkou na vysvědčení. Konečné rozhodnutí při stanovení známky na vysvědčení je na učiteli.
- Pokud žák nemůže ze závažných důvodů vykonat postupovou zkoušku, může ředitel povolit odklad.
- V případě, že žák nastoupil do 1. ročníku jako starší, může na základě vykonané postupové zkoušky, při které prokázal odpovídající míru svých schopností a získaných dovedností, postoupit do vyššího než následujícího ročníku.

9. 2 Vlastní hodnocení školy

Významným nástrojem pro zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy žáků je autoevaluace (vlastní hodnocení školy). Prostřednictvím autoevaluace zjišťujeme aktuální informace o stavu školy a tím získáváme podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje. Jedná se o sledování a porovnávání dat charakterizujících stav, kvalitu a efektivnost vzdělávacího programu. Ve vlastním hodnocení školy – na základě vyhlášky č. 15/2005 Sb., ve znění pozdějších úprav (kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy).

Průběžně a systematicky sledujeme výsledky v těchto oblastech:

- podmínky vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogů
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Důležitou součástí vlastního hodnocení jsou cíle, které si škola stanovila, a to jak cíle strategické, operační, tak i cíle dílčí, jejich reálnost, důležitost a posouzení, jak tyto cíle plní jejich aktuálnost, prioritu apod. Frekvence, struktura a způsob zpracování vlastního hodnocení školy se řídí platnou legislativou.